

« ΑΡΧΑΖΕΙ ΧΙΩΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΧΩΝΕΙ ΕΙΣ ΤΟ ΣΤΟΜΑ ΤΟΥ ΜΕ ΠΟΛΛΗΝ ΟΡΒΕΙΝ » (Σελ. 163)

Η ΘΕΡΜΑΣΤΡΑ

[Συνέχεια · Ίδε σελ. 145]

Ἄφ' οὗ την ἔδεξαν τὴν θερμάστραν, τὴν ἐφόρτωσαν εἰς τὸ ἀμάξιον, τὸ ὅποσον ἐπερίμενον ἔξω εἰς τὸν δρόμον, καὶ ἀνεχώρησαν.

Ὁ Ἀύγουστος ὅταν τον ἐσπρωξεν ὁ πατήρ του, ἔμεινον ὀλίγην ὥραν ζαλισμένους. Τὸν ἀπήντησε γείτων τις καὶ ἐπειθὴ τὸν εἶδεν ὅτι ἐκλαίειν ἤθελῃσε νὰ τον παρηγορήσῃ. Τὸν ἠρώτησε τὴν αἰτίαν τῆς λύπης του καὶ ὁ Ἀύγουστος διηγήθη καταλεπτῶς ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς θερμάστρας.

« Μὴ φοβᾶσαι, παιδί μου, εἶπεν ὁ γείτων χαρμογεῶν, καὶ δὲν θὰ πάθῃ τίποτε ἡ θερμάστρα σου· αὐτοὶ ποῦ τὴν ἐπῆραν θὰ τὴν προσέχουν νὰ μὴ πάθῃ τίποτε, διότι ὁ ἀγοραστής θὰ τοὺς καλοπληρώσῃ. Καὶ δεκν μεγάλωσῃς πηγαίνεις καὶ τὴν εὐρίσκεις ὅπου καὶ ἂν εἶνε. »

Ὁ γείτων τα ἔλεγεν αὐτὰ μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ παρηγορήσῃ τὸν Ἀύγουστον, χωρὶς νὰ διδῇ πολλὴν σημασίαν εἰς τοὺς λόγους του. Ἄλλ' ὅμως ὁ μικρὸς μας φίλος ἐπαρηγορήθη καὶ εἶπε μέσα του: Διὰ τί τάχα νὰ περιμένω νὰ μεγαλώσω; δὲν εἶνε καλλίτερα τώρα εὐθὺς νὰ πάγω μαζί της; Ἴτι θέλω νὰ μείνω ἐδῶ; Ἄλλὰ πάλιν πῶς νὰ τον ἰδῶ τὸν πατέρα;

Τὸ πρόσωπόν του ἦτο ἄγριον, αἱ ὠχραὶ παρειαὶ του ἦσαν ἀκάμην ὑγραὶ ἀπὸ τὰ δάκρυα, ἀλλὰ δὲν ἐκλαίει πλέον.

Ἐπῆγε καὶ ἐκρύφθη ὀπίσω τῆς Ἐκκλησίας καὶ περητῆραι ποῦ θὰ μεταἔρῃ ὁ ἀγοραστής τὴν θερμάστραν. Ἄφ' οὗ ἐπερίμενε πολλὴν ὥραν, εἶδεν ὅτι τὴν ἐφόρτωσαν εἰς τὸ ἀμάξιον δύο ἄνθρωποι ἀνέβησαν καὶ ἐκάθισαν πλησίον τῆς θερμάστρας, καὶ τὸ ἀμάξιον ἐξεκίνησε πρὸς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου.

Ὁ Ἀύγουστος συχνάκις περιεπλανᾶτο εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ διεσκέδαζε βλέπων τὰς ἀμαξοστοιχίας ἐρχομένας καὶ ἀναχωρούσας καὶ τοὺς ἐπιβάτας ἀνακινώντας καὶ καταβαίνοντας. Καὶ τώρα λοιπὸν ὑπῆγεν εἰς τὸν σταθμὸν καὶ ἤκουσε τοὺς Βαυαρῶν φιλονεικοῦντας μετὰ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ σιδηροδρόμου· διότι οἱ μὲν Βαυαρὶ ἤθελον νὰ φορτώσουν τὴν θερμάστραν εἰς τὴν ἀμαξοστοιχίαν τῶν ἐπιβατῶν, οἱ δὲ ὑπάλληλοι ἔλεγον ὅτι εἶνε ἀδύνατον, καὶ ὅτι ἡ θερμάστρα θὰ φορτωθῇ εἰς τὴν ἀμαξοστοιχίαν τῶν ἐμπορευμάτων, οἱ δὲ Βαυαροὶ πάλιν ἔλεγον ὅτι δὲν εἴμποροῦν νὰ ταξειδέουσιν μετὰ ἀμάξιας τῶν ἐμπορευμάτων. Καταλαμβάνετε δὲ ὅτι ἔγινε μεγάλη φιλονεικία. Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τὴν συνοδεύουν τὴν θερμάστραν διὰ νὰ τὴν προσέχουν μὴπως πάθῃ τίποτε, ἀπεράσισαν νὰ τὴν ἀποκρίσουν ἀκριβὰ ἀκριβὰ καὶ νὰ τὴν μεταἔρῃ ἡ ἀμαξοστοιχία, ἡ ὁποία ἐμελλε νὰ ἀναχωρήσῃ μετὰ ἡμίσειαν ὥραν.

Ὁ Ἀύγουστος εἶχεν ἀκούτῃ ὅλην ταύτην τὴν φιλονεικίαν, καὶ ἀπεράσισε κατὰ τι ἀπελπιστικόν. Ἀ-

γει την θυρίδα της θερμάστρας και παρατηρεί, προσπαθών να διακρίνη πότεν έρχεται το φως εκείνο το παράξενο; δεν έφωδθή όμως καθόλου. "Αλλά παράξενο πράγμα! Όλον το κατάστημα ήτο εις κίνησιν. Δύο άγγελια έχορευον μαζί, ώρολόγιον έβόρευε με παλαιόν κάθισμα, παλαιόν βιβλίον έπαίξε μόνον του, κάτοπτρον εμμορφον περιεπάτει και έναμάρανε, διάφορα φλυζάνια με τα πιατάκια των έχορευον βάλει, δύο γυναιά ανάκλιτρα έπαιζον χαρτιά, μικρόν σκυλάκι πηλινον με κυανήν ταινίαν εις το λαμπρόν έπιδα έπάνω κάτω και εγγύγεις, και παχέια γάτα έτριγυρίζε και ειγεν έπάνω εις την ράχιν της μικρόν άλογάκι πηλινον.

"Αλλά το ώραιον εκείνο φοις το όποϊον εφώτιζε το κατάστημα πότεν προήρχετο; Ο Αύγουστος ειδε δύο εμμορφα και κομψά κηροπήγια, και εκείνη εβεγγον χωρίς να έχουσι κηρία. Δέν του εφάνη καθόλου παράξενον, ουδέ εσκεπθή και ότι δεν εινε δυνατόν να φέγγουν χωρίς να έχουσι κηρία. Μόνον η μελωδία του βιολιου εκίνησε την όρεξιν του και επεδύμησε να χορεύση.

Ός φαίνεται θα τον ενόησαν ότι επιθυμεί να χορεύση, διότι εθύσε μια ώρακι και κομψή κουκλίτσα με φόρμα λευκόν χρυσοκέντητον, επλησίασε προς αυτόν, πη έδωκε την χείρα και τον προσεκάλεσε να χορεύσουν, και έχορευον περίφημα. Μετά τον χορόν η κουκλίτσα εκήγη και εστάθη πάλιν εις την θέσιν της.

"Όταν έχορευον ηρώτησεν ο Αύγουστος την κουκλίτσαν και της ειπέ:

« Δέν μου λέγεις, κυρία κουκλίτσα, διατί δεν χορεύουν όλα τα αγαλματάκια τα όποια εινε εδώ μέσα; Βλέπω μερικά όπου στέκονται ακίνητα εις τον τόπον των. Είμαι πολύ περίεργος να μάθω. Θα μου κάμψετε την χάριν να μου λύσετε αυτήν την άποριάν, ώραία μου κουκλίτσα;

— Δέν ενόησε, παιδί μου, τί τρέχει; να σου το ειπώ εγώ τώρα εύθες. "Όσα βλέπεις και χορεύουν αυτά εινε όλα γνήσια αρχαία, εινε αληθινά, εσα βλέπεις ότι μένουσι ακίνητα εις τον τόπον των και δεν χορεύουν, αυτά εινε κίβδηλα, εινε πλαστά, εινε ψεύτικα και τα ψεύτικα ποτέ δεν κινούνται ουδέ ανοίγουσι το στόμα των. "Εν φ ημεϊς τα όποια είμεθα γνήσια, αληθινά, χορεύομεν και όμιλομεν, καθώς βλέπεις. »

"Ο Αύγουστος εύγρισε και ειδε την θερμάστραν του καθώς εζεβόρειν ήτο πολύ αρχαία και την ειχε κατεσκευάση τεχνίτης περίφημος. "Αλλά διατί τάχα δεν χορεύει και αυτή και δεν όμιλει; Μήπως και εινε και αυτή κίβδηλος, μήπως εινε ψεύτικη;

« Όχι, όχι! δεν εινε ψεύτικη, ειπε μέσα του ο Αύγουστος, η θερμάστρα μου εινε γνήσιον έργο του περιφημου καλλιτέχνου, ο όποιός την κατεσκεύασε.

"Τότε όλα τα γνήσια πράγματα τα όποια ήταν έργα περιφημων τεχνιτών, ήρχισαν να φωνάζουν δυνατά και να περιγελούν τα κίβδηλα, τα όποια ήσαν

έργα κακών και προστύχων τεχνιτών, και να ελεεινολογούν τους μικροπίστους ανθρώπους, οι όποιοι πιστεύουν και αγοράζουν τα κίβδηλα πράγματα και τα τιμούν και τα βάζουν μαζί με τα γνήσια.

« Αχ, και να ειμπορούσαμε να πάμεν όπισω εις εκείνους που μας έκαμαν! ειπεν εν ποτήριον προτάλιον λαμπρότατον.

Αίγνης η θερμάστρα ήρχισε να όμιλη. Φαντασθήτε την χορόν του Αύγουστου!

« Παιδιά μου, ειπεν η γραία θερμάστρα, ήκουσα όλα εσα ελέγατε. Οι άνθρωποι εινε φλόαροι και άγαπούν την κολλολογίαν ημεϊς ευτυχώς καθόλου δεν τους όμιαζομεν. Είμαι διακοσίων έτών και ποτέ μου δεν ειπα ένα λόγον. Σήμερον όμως άποφασίζω να όμιλήτω, διότι ήκουσα ένα λόγον πολύ ώραιον και φρόνιμον, ο όποιός πολύ με συνεκίνησεν: άχ! και να ειμπορούσαμε να πάμε όπισω εις εκείνους που μας κατεσκεύασαν! Μάλιστα, μάλιστα! τι ευτυχία αν ειμπορούσαμε να το κάμωμεν! τι ευτυχία! Ημεϊς εγεννηθημεν όταν οι άνθρωποι ήσαν και αυτοί αληθινοί και γνήσιοι, και δι' αυτό και ημεϊς, τα έργα των χειρών των, είμεθα γνήσια και αληθινά. "Όλη μας η αξία εινε ότι οι τεχνίται οι όποιοι μας κατεσκεύασαν ειργάζοντο με ζήλον, με φόβον Θεού, με τιμιότητα, με πίστιν, και όχι δια να κερδήσουν χρήματα, και να θησαυρίσουν. Εδώ μεταξύ μας βλέπω εν μικρόν πλάσμα, το όποϊόν με αγαπά και αγαπά την τέχνην. Το παιδίον αυτό ποτέ του να μη λησμονήση την σημερινήν νύκτα, να την ένθυμηται πάντοτε, και να ένθυμηται και τους λόγους τους όποιους λέγω. "Αν είμεθα ο τι είμεθα, αν ο κόσμος μας εκτιμά, η αιτία τούτου εινε ότι οι τεχνίται οι όποιοι μας κατεσκεύασαν ειχον καρδιαν καθαράν και καθαράς χείρας. Εγώ ένθυμώμαι τον καλλιτέχνην μου, ήτο άνθρωπος έντιμύτατος και ειργάζετο με ζήλον και με αγάτην. "Αχ! άγαπητοί μου σύντροφοι, τι καλά όπου θα ήτο, αν ειμπορούσαμε να πάμε να ευρωμεν εκείνους οι όποιοι μας κατεσκεύασαν! "Αλλά αυτοί οι άθάνατοι έφυγον πλέον, δεν ζουν τώρα, και ημεϊς τα φθαρτά έργα των χειρών των υπάρχομεν άκόμη. "Εμε όπου βλέπετε εδώ, με έτιμωσαν βασιλείς και αυτοκράτορες, και όμως έζησα πολλά έτη με μιαν πτωχόν οικογένειαν, και εζέσταχια τρεις γενεάς μικρών παιδιων πεινασμένων. "Η ζέστη μου τα έκαμαν να λημονούσι την πείναν των εγγελασάν, εκαιζαν, ελεγαν παραμύθια, τα επαιρναν ο ύπνος εις τα ποδάρια μου. Τώρα και εγώ δεν ειξεύρω τί θα άπογίνω τούτο μόνον σας λέγω ότι όπου και αν πάγω, όλα θα μου φαίνονται σκοτεινά και μαυρά, αφ' ου δεν θα είμαι με την άγαπητήν μου οικογένειαν με την όποιαν συνέζησα τόσα έτη. »

(Έκ των της Ουϊδα διηγημάτων.)

[Έπειτα το τέλος]

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

ΕΝ ΤΩ ΕΡΜΑΡΙΩ ΚΩΜΩΔΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟΣ

[Συνέχεια και τέλος: 76α σελ. 150]

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, Κ^α ΕΙΡΗΝΗ, Η ΑΝΑΔΟΧΟΣ

ΑΝΑΔΟΧΟΣ. Καλημέρα, Τριανταφυλλία. Βάζω στοίχημα ότι δι' έμέ επίτηδες έπήγες κ' εφώνισες. Και όμως είχα παρακαλέση να μην άνησυχήσουν διόλου δι' έμέ... Στάσου να ιδώ, τί ήγόρατες;

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ (Χωρίς να σηκωθή από το καλάθιον συρομένη εμπρός εις το έρμαριον.) "Έχω μιαν έβραμάδα να σκοπίσω αυτού μέσα. "Ας περιμένη η κυρία, ώ, ας μου κινή την χάριν...

ΑΝΑΔΟΧΟΣ (Πλησιάζουσα εις το κιβώτιον εντός του οποίου εινε ο Θεόδωρος.) Τί ώραίο κιβώτιον και άπο τι σκαίνι καρδιά! Ξ! και τί μεγάλο! Είς την

« Ο ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΜΝΕΙ ΑΕΡΑ ΜΕ ΤΟ ΦΥΣΕΡΟΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΓΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΓΕΓΕΥΤΟΥ. » (Σελ. 166)

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ (Ασθμαίνουσα και σπογγίζουσα το πρόσωπόν της.) "Ας με συγχωρήση η κυρία... Είμαι τόσο λαχναριασμένη, τόσο κουρασμένη...

ΑΝΑΔΟΧΟΣ. Καλά λοιπόν, ας περιμένω εις την ώραν του γεύματος να ιδώ τί εκπλήξιν μου έκαμες...

Κ^α ΕΙΡΗΝΗ. Αλήθεια! μη θέλετε να προγευματίσετε; "Έχω κινή κομπόστα δαμάσκηνα και ήθελα να μου ειπήτε την γνώμη σας. (Προχωρεί προς το έρμαριον.)

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ. (Ζωηρώς.) "Όχι, όχι, κυρία. Είνε εις το κελλάρι...

Κ^α ΕΙΡΗΝΗ. "Αδιάφορον. Δέν θα δυσαρεστηθώ διόλου να δείξω εις μιαν κυριαν της πρωτεύουσας τί κάμνομεν ημεϊς αι έπαρχιώτισσαι.

πρωτεύουσαν αυτό θα το εμεταχειριζόμεθα εις κοιτώνα. Κ^α ΕΙΡΗΝΗ. Κυτάξτε δα και μετά να ιδήτε τί ώραϊόν που εινε!...

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ (Λαμβάνουσα τον βραχιονά της.) Κυρία... σάς παρακκλώ... αήριον...

Κ^α ΕΙΡΗΝΗ (Δυτηρεστημένη.) Μά τέλος πάντων, Τριανταφυλλία, τί σημαίνουν όλα αυτά;

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ (Τεταραγμένη.) Νά... έβαλα... ένα μπαρμπούνι... μέσα εις ένα μαστέλο... και...

ΑΝΑΔΟΧΟΣ (Γελώσα.) Λαμπρά, ώραϊα! "Ας μην άνησυχήσωμεν το μπαρμπούνι, φίλη μου.

Κ^α ΕΙΡΗΝΗ (Έτοιμαζομένη ν' ανοίξη το κιβώτιον.) Τί άνοηστί εινε αυτά... αυτή η κόρη δεν ειξεύρει τί λέγει...

Η ΑΗΔΩΝ

Εἰς τὴν Κίνα, ἴσως δὲν το εἰξεύρετε, ὁ αὐτοκράτωρ εἶνε Κινέζος καὶ ὅλοι οἱ αὐλικοί του εἶνε καὶ αὐτοὶ Κινέζοι. Πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἔγινεν ἐκεῖ μία ἱστορία, τὴν ὅποιαν τώρα εὐθὺς θέλω νὰ προσφάσω νὰ σας διηγηθῶ πρὶν τὴν λησμονήν.

Τὰ ἀνάκτορα τοῦ βασιλέως ἦσαν ὁ τι μεγαλοπρεπέστατον εἰμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τὸ πλεῖστον μέρος αὐτοῦ ἦτο κατεσκευασμένον ἀπὸ πορσελάνην καὶ χρωματισμένον μὲ ωραιότατα χρώματα, καὶ ἔπρεπε κανεὶς νὰ περιπατῇ μετὰ πολλῆς προσοχῆς διὰ νὰ μὴ τύχη καὶ χαλάσῃ κουθενά.

Ὁ ἀνακτορικός κήπος ἦ·ο καὶ αὐτὸς πρᾶγμα περιφύρον εἶεν ἄνθη σπάνιαι καὶ παράδοξα. Καὶ καί

* ΤΙΣΤ ΓΥΑΓΓ, ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΕ, ΕΙΠΕΝ Ο ΑΥΛΑΡΧΗΣ. (Σελ. 169)

μὲν πάντα τὰ ἄνθη ἦσαν ἀξιόλογα, ἀλλ' ὁμῶς ἦσαν καὶ ἄλλα πολλὰ ἐκλεκτά, τὰ ὅποια εἶχον χρώματα λαμπρότατα, καὶ εἰς αὐτὰ ἐκρέμαντο μικροὶ κωδωνίσκοι ἀργυροὶ, καὶ ὅταν ὁ ἀνεμὸς τοὺς ἐκίνοι ἐσήμακνον μὲ εὐάρεστον ἀρμονίαν. Ὡστε ὁ πῦτος δῆποτε ἤθελε περᾶν πλησίον τοῦ κήπου, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ γυρίσῃ νὰ κμαρώσῃ τὰ εὐμορφα ἐκεῖνα ἄνθη.

Ἡ ἕκτασις τοῦ κήπου ἦτο πολὺ μεγάλη, τόσοσ μεγάλη, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ ἀρχικηπουρὸς ποτὲ του δὲν εἶχεν ἶδῃ ποῦ τελειώνει ὁ κήπος. Μετὰ τοὺς ἀνθῶνας καὶ τὰ διάφορα δένδρα ἤρχετο δάσος μεγαλοπρεπέστατον, ὅπου ἦσαν πολλαὶ λίμναι. Ἡ μία ἄκρα τοῦ δάσους ἔφθανεν ἕως τῆν θαλάσσην, τῆς ὁποίας τὸ ὕδωρ ἦτο καθαρώτατον καὶ εἶχε χρώμα κωνοῦν γλυκύτατον. Τὰ μεγάλα δένδρα ἐξήλωνον τοὺς πυκνοὺς κλάδους των ὑπεράνω τῆς θαλάσσης, καὶ ἀπὸ τὴν σκιάν αὐτῶν ἔπλεον μικρὰ πλοῖαρία.

Ἐπάνω εἰς ἓν ἐκ τῶν δένδρων τούτων εἶχε τὴν φωλεάν τῆς μίαι ἀηδὼν τῆς ὁποίας τὸ κελᾶδημα ἦτο ἄλλο πρᾶγμα. Δὲν πιστεύω νὰ ὑπῆρχεν εἰς τὸν κόσμον ἄλλη ἀηδὼν τόσοσ γλυκύφωνος.

Οἱ ἄλιεῖς ἀφῖνον τὰ δίκτυα των, ἐν ᾧ ἴσα ἴσα ἔπρεπε εἰς αὐτὰ νὰ ἔχουν τὸν νοῦν των, καὶ ἤκουον μὲ μεγάλην προσοχὴν τὰς γλυκυτάτας μελωδίας του θαυμαστοῦ πτηνοῦ. «Θεὶ μου! τί εὐμορφα που κελᾶδῇ!» ἔλεγον οἱ ἄλιεῖς, καὶ ἐπήγγαιον εἰς τὴν

ἐργασίαν των, καταγινόμενοι νὰ συλλαβῶσιν ὅσων τὸ δυνατόν περισσοτέρους ἰχθυίς, καὶ σχεδὸν ἐλησμονήνουν τὴν ἀηδὼν. Ἀλλὰ τὴν ἀκόλουθον νύκτα, ὅταν ἤρχοντο εἰς αὐτὸ τὸ μέρος νὰ ἀλιεύσωσιν, καὶ ἤκουον πάλιν τὸ κελᾶδημά τῆς, ἐλησμονήνουν εὐθὺς τὰ δίκτυά των καὶ ἔμενον ἐκεῖ πολλὴν ὥραν θυμαζόμενοι τὴν τέχνην καὶ τὴν μελωδίαν του περικοτοῦ ψάλτου, καὶ ἔλεγον «Θεὶ μου! χαρὰ εἰς τὴν γλύκα!»

Ἀπὸ δὲα τὰ μέρη του κόσμου ἤρχοντο σωρήθων περιηγηταὶ διὰ νὰ θαυμάσωσιν τὰ ἀνάκτορα καὶ τὸν ἀνακτορικὸν κήπον. Ἐμνεὸν καταχαραστημένοι καὶ δὲν εἶχον λόγους νὰ ἐκφράσωσιν τὸν θαυμασμόν των· ἀλλ' ὅταν ὁμῶς ἤκουον καὶ τὴν ἀηδὼν, τότε πλέον ἔμενον μὲ τὸ στόμα ἀνοικτὸν καὶ ἔλεγον «Α! μὰ τοῦτο πλέον εἶνε ἀριστούργημα!»

Καὶ οἱ περιηγηταὶ ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν πατρίδα των, ἔλεγον μυρίους ἐπαίνους καὶ ἐξεθαύλαζον τὸ ἀμήνητον ἐκεῖνο πτηνόν. Καὶ ὅταν ἐτύπωνεν τὰς περιηγήσεις των καὶ ἔγραψον τόσα κατὰ περὶ τοῦ βασιλέως καὶ περὶ τῶν ἀνακτόρων του καὶ περὶ τοῦ κήπου, δὲν ἐλησμόνουν νὰ γράσωσιν καὶ περὶ τῆς ἀηδὼν, ἣ ὅποια εἶχε τὴν φωλεάν τῆς ἐπάνω εἰς τὰ δένδρα τῆς ὁποίας ἐξήλωνον τοὺς κλάδους των ὑπεράνω τῆς θαλάσσης.

Τὰ βιβλία ταῦτα διεδόθησαν εἰς πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου, καὶ τινα ἐξ αὐτῶν ἔφθασαν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ αὐτοκράτορος. Ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον του τὸν δολόφρον καὶ ἤρχισε νὰ τὰ ἀναγιγνώσκῃ μετὰ πολλῆς χαρᾶς. Τοῦ ἤρσαν πολλοὶ αἱ περιγραφαὶ τῶν περιηγητῶν, ὅταν μάλιστα εἶδε νὰ γράσωσιν τόσοσ ἐπαίνους διὰ τὰ ἀνάκτορά του καὶ τὴν κήπὸν του. Κατὰ πᾶσαν στιγμήν ἐκίνοι τὴν κεφαλὴν του καὶ ἐψιθύριζε: «Ποὺ καλὰ! ποὺ καλὰ!»

Ἀφ' οὐ ἀνέγνωσεν ἀρκετὰ, ἀπήτησεν εἰς μίαν σελίδα καὶ τὰ ἐξῆς:

«Τὰ πάντα εἶνε λαμπρότατα, ἀλλ' ὁμῶς ἡ ἀηδὼν εἶνε κατὰ τι ἐξάισιον, εἶνε τὸ κάλλιπτον καὶ ἀξιολογώτατον κόσμημα τοῦ ἀνακτορικοῦ κήπου.»

«Τί εἶνε αὐτὰ; ἀνεωάνησεν ὁ αὐτοκράτωρ. Ἐγὼ δὲν το εἰξεύρω αὐτὸ τὸ ἀηδόνι. Μέσα εἰς τὸν κήπὸν

μου ὑπάρχει τόσοσ περιφύρον πτηνὸν καὶ νὰ μὴ μου εἰποῦν ποτὲ τίποτε! καὶ ἔπρεπε νὰ τὸ μάθω ἀπὸ ἕνῃ βιβλίον;»

Εὐθὺς προσκαλεῖ τὸν αὐλάρχην καὶ του λέγει: «Τί γράφει αὐτὸ τὸ βιβλίον; Ἔχω εἰς τὸν κήπὸν μου πτηνόν σπανιώτατον, ὀνομαζόμενον ἀηδόνι. Καθὼς γράφουν ἐδῶ, αὐτὸ τὸ ἀηδόνι εἶνε τὸ περιεργότατον πρᾶγμα τοῦ Κράτους μου· δικαί λοιπὸν δὲν μου εἴπτετε ποτὲ τίποτε περὶ αὐτοῦ;

— Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ αὐλάρχης, καὶ ἐγὼ πρώτῃ φοράν τὸ ἀκούω, δὲν ἔχω εἶδῃσιν. Ποτὲ δὲν ἔφάνη αὐτὸ τὸ πτηνόν, καὶ εἶνε ὡς νὰ μὴ ὑπάρχῃ.

— Θεῶ νὰ μοῦ το φέρετε ἀπόψε, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ, νὰ κελᾶδῇ ἐνώπιόν μου. Ἄκουε ἐκεῖ! ὁ κόσμος ὅλος νὰ εἰξεύρῃ ὅτι ἔχω αὐτὸν τὴν θησαυρὸν καὶ ἐγὼ νὰ μὴ ἔχω εἶδῃσιν!

— Τίποτε δὲν εἰξεύρω, ἀπεκρίθη ὁ αὐλάρχης. Ἐν τούτοις ἐγὼ θὰ ἐξετάσω καὶ θὰ το εὐρω αὐτὸ τὸ περιφύρον ἀηδόνι.»

Εὐκόλον εἶνε νὰ λέγῃ τις: «Θὰ το εὐρω», ἀλλὰ ὁ αὐλάρχης περιήλθεν ἐλας τὰς αἰθούσας, δὲν ἀφήκε γωνίαν τῶν ἀνακτόρων, ἠρώτησε πάντας τοὺς αὐλικούς θεράποντας, ἀλλὰ κανεὶς δὲν εἴξευρε τίποτε. Ἦλθε λοιπὸν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπε:

«Μεγαλειότατε, ἔφαξα παντοῦ, ἀλλ' οὔτε ἀηδόνι ἤύρα οὔτε ἀηδονάκι, καὶ θηρρῶ ὅτι αὐτὸ τὸ παραμυθί το ἐπλάσαν οἱ κύριοι περιηγηταί, καὶ ὅλοι αὐτοὶ εἶνε ἄνθρωποι ὅπου θέλω νὰ πούλησωσιν ἐξυπνάδα· δὲν τους εἰξεύρετε, Μεγαλειότατε, τί ψευτιές κἀθονταν καὶ γράφουν, διὰ νὰ φκοῦν σοφοὶ καὶ πολυξέροι· δὲν εἰμπορεῖ νὰ φαντασθῇ ἡ Ὑμετέρη Μεγαλειότης τὴν πανηριάν τῶν ἀνθρώπων τούτων.

— Δὲν λέγω ὅχι, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ, ἀλλὰ τὸ βιβλίον, τὸ ὅποῖόν τα γράφει, μοῦ τὸ ἐσταίλει δῶρο; ὁ κραταιότατος αὐτοκράτωρ τῆς Ἰαπωνίας; καὶ εἶνε τῶν ἀδυνάτων· ἀδύνατον νὰ λέγῃ ψεύματα. Τέλος πάντων ἐγὼ θέλω νὰ ἀκούσω ἀπόψε τὸ ἀηδόνι, καὶ σεῖς κάμπετε ὁ τι θέλετε» νὰ εἰξεύρετε ὁμῶς ὅτι ἂν δὲν το εὐρετε ἀπόψε, θὰ διατάξω νὰ σας ἐξαπλώ-

σων ἀνάσκαλα δλους τοὺς αὐλικούς μετὰ τὸ φαγῆ τόν, καὶ θὰ βάλω τοὺς ἀνθρώπους νὰ χορεύσωσιν ἐπάνω εἰς τὴν γερμάτην κοιλίαν σας.

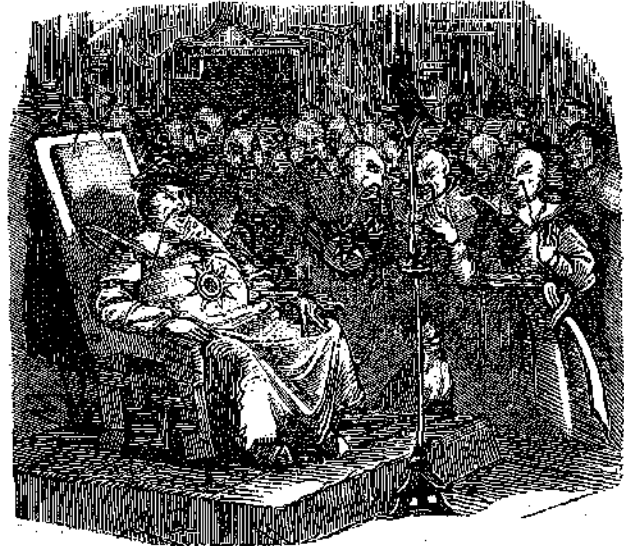
— «Τ σί γ γ - τ σ ά γ γ !» εἶπεν ὁ αὐλάρχης, τὸ ὅποῖόν εἰς τὴν Κινεζικὴν γλώσσαν σημαίνει: «Γενηθήτω τὸ θέλημά σου», καὶ ἐξῆλθε χωρὶς νὰ εἰξεύρῃ καὶ αὐτὸς τί νὰ κάμῃ. Ἐπήγγε πάλιν εἰς ἄλας τὰς αἰθούσας, εἰς τὰς ἀποθήκας, ἐξῆτασε πάλιν ἄλας τὰς γωνίας, ἠρώτησε πάντας, ἀλλὰ τίποτε δὲν κἀτάρωσε νὰ μάθῃ. Πάντες ἔσειον τὴν κεφαλὴν των κμαρωμένοι, καὶ ἔλεγον ὅτι δὲν ἔχουν εἶδῃσιν. Καὶ ὅταν ὁ αὐλάρχης ἔλεγεν εἰς αὐτοὺς ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ θὰ τους ἐξαπλώσῃ ἀνάσκαλα, καὶ θὰ βάλῃ ἀνθρώπους νὰ χορεύσωσιν ἐπάνω εἰς τὴν κοιλίαν των, ἔτρεχον καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὸν φόβον των καὶ ἐκύτταζον δεξιά καὶ ἀριστερὰ μήπως καὶ ἀνακαλύψουν τὸ πολυζήτητον πτηνόν. Οἱ αὐλικοὶ ἦσαν ἄνω κάτω καὶ τὰ ἀνάκτορα ἔσειαντο σχεδὸν ἀπὸ τὴν πολλὴν βοήν καὶ τὸ γακόν.

Κάτω εἰς τὸ μαγειρεῖον ἦτο πτωχὸν κοράσιον τὸ ὅποῖόν ἐσφογγίζε τὰ πινάκια τῶν ὑπηρετῶν, καὶ ὅταν ἤκουσε τὴν βοήν καὶ τὸ κελᾶν, ἀνερώνησε!

«Α! τὸ ἀηδονάκι μου, νὰ το χαρῶ! ἐγὼ το γνωρίζω. Μὴ δὲν το εἰξεύρετε; Μὴ δὲν εἰξεύρετε τί πρᾶγμα εἶνε τὸ κελᾶδημά του! Κάθε βράδυ, ὅταν πηγαινω εἰς τὴν μητέρα μου τὰ φαγιά που μου δίνετε, περνῶ κοντὰ ἀπὸ τὴν θέλασσα, καὶ ὅταν γυρίζω ἐδῶ, στέκομαι νὰ ξεκουρισθῶ λίγα ἐς τὸ μισὸ τὸ δρόμο. Καὶ τότε φορτίζει τὸ ἀηδονάκι καὶ κελᾶδῇ, καὶ ὅταν το ἀκούω, μοῦ ἴρχεται νὰ κλαίω. Νὰ το χαρῶ!

— Καλὸ μου κοριτσάκι, εἶπεν ὁ αὐλάρχης, θὰ σε διορίσω ἐδῶ εἰς τὸ μαγειρεῖον, θὰ σου δώσω μίαν καλὴν θέσιν, καὶ ἀκόμη θὰ σου δώσω τὴν ἐδειαν νὰ ἰδῆς μίαν φοράν τὸν αὐτοκράτορα τὴν ὥραν ὅπου τρώγει, αἱ μας ὁδηγήσει ἐκεῖ ὅπου εἶνε τὸ ἀηδόνι· ἀπόψε πρέπει νὰ μας πᾶς.

— Μετὰ χαρᾶς! εἶπε τὸ κοράσιον καὶ ἐπήγεν αὐτὸ ἐμπρὸς καὶ ὅπισθον του ἠκολούθησαν οἱ αὐλικοὶ. Ἐν ᾧ ἔτρεχον εἰς τὸ δάσος ἠκούσθη φωνὴ ἀγελάδος.

* Η ΑΗΔΩΝ ΕΚΕΛΑΔΗΣΕΝ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ. (Σελ. 170)

«Ω! είπε θεράπων τις, τάχουτε το ζακουττό τήδονι; τί φωνή μεγάλη πού την έχει! Μά θερρω πως άκουσα και άλλη φορά αυτό το τραγούδι.

— Δέν είνε αυτό τήδονι, αυτή είνε άγελάδα, είπε το κοράσιον. Θέλωμε άκόμη πολόν δρόμον ως νά πόμεν εκεί που είνε το άηδόνι.

Μετ' όλιγον ήκούσθη φωνή βατράχου ό όποιος έκάζε δυνατά.

«Νά το, νά το τήδονι! ανερώησεν άλλος θεράπων.

— Αυτός είνε βατράχος, είπε το κοράσιον. Κεντεύομε νά πόμεν 'ς τή δήδονι.

Και πράγματι μετ' όλιγον ώραν ήκούσθη γλυκιά τανόν και συμπαθητικόν κελάδημα.

» Τήδονι! τάχουτε! τάχουτε τήδονι; ανερώησε το κοράσιον. Τάχουτε; Το βλέπετε, νά, επάνω 'ς εκείνο τό κλαδί κάθεται.

Και έδεικνυε μέ τόν δάκτυλον τόν κλάδον, επί του όποιου έκάθητο μικρόν πτηνόν χρωμάτος φαρού.

«Καλέ, τί κάθεται και λές, κρίτσι μου; Αυτό είνε τήδονι, τό περιφημον άηδόνι; Μά τό νάι, έγω δέν τό έφραταζόμεν τόσον πρόστυχον! Έβλεπα ότι θά έχη εύμορφα πτερύ χρωματιστά; Αυτό λοιπόν είνε τό περιφημον άηδόνι! Η μήπως επειδή μας βλέπει εδώ συναγμένους τόσοις μεγαλωσίαις έντροπέται; Από τήν έντροπή του θαρρω πως έχασε τό χρώμα του, απάράλλακτα όπως το παθαίνουν και οι άνθρώποι.

— Πουλάκι μου, πουλάκι μου; είπε το κοράσιον, ό χαριτωμένος μας αυτοκράτωρ έπιθυμεί νά του τραγουδήσεις ένν τραγουδάκι.

— Μετά χαράς, άπήνητην ή άηδών, και ήρχισε νά κελαδή μέ τόσο γλυκύτητα και τέχνην, ώστε πάντες όσοι το ήκουσαν ήνοιξαν τό στόμα των και έχασαν.

— Πώς μοιάζει ή φωνή του σαν ύάλινα κουδουνάκια! Κουτάξτε τον λάρυγγά του πως κάμνει! Τί κουτό, νά μιν έλθη τόσο κάρδον εις τό παλάτι νά το κνμαρώνη ό κόσμος όλος! Τί κουτό;

— Θέλετε τώρα νά κελαδήσω και διχ τόν αυτοκράτορα; ήρώησεν ή άηδών, διότι ένόμισεν ότι μεταξύ των μεγιστάνων εκείνων ήτο και ή Αύτου Αυτοκρατορική Μεγαλειότης.

— Όχι, χρυσό μου πουλάκι, όχι! είπεν ό κύλαρχης; Λαοάδων την εύχαριστήσαν νά σε προσκαλέσω άπόψε εις τό παλάτι, όπου έχομεν μεγάλην συναναστροφήν. Θα λάβης την τιμήν νά διασκεδάσης την Αύτου Αυτοκρατορικήν Μεγαλειότητα μέ τό γλυκό κελάδημά σου.

— Το κελάδημά μου είνε ωριότερον εδώ εις τό δένδρα άλλ' άρ'ού τό έπιθυμεί ή Αύτου Αυτοκρατορική Μεγαλειότης, θά έλθω άπόψε εις τά ανά-

τορα και θά προσπαθήσω νά κελαδήσω, και νά δείξω έλθην μου την τέχνην.»

Μετ' όλιγον ώραν τά άνάτορα ήσαν άνω κάτω έγινοντο αι έτοιμασιαι διά την έορτήν. Τα πατώματα και οι τοίχοι ήσαν κντισκευασμένα από πορσελιάναν και έφαινοντο ως φωτεινή θάλασσα, διότι επάνω εις αυτά έγινετο άντανάκλασις των φωτων τά όποια έσκόρπιζον μυριάδες λύχοι χρυσοί. Εις τους διαδρόμους είχον τοποθετήση γάστρας μέ άνθη σπάνια μέ τους άργυρούς κωδωνίσκους των' και επειδή πάντες έτρεχον επάνω κάτω, και ήνοιγον και έκλειον τής θύρας και τά παράθυρα και έγινετο ρεύμα, οι κωδωνίσκοι όλονέν εσήμανον τόσον εύμορφα και δυνατά, ώστε δέν ήκουον τί έλεγον.

Έν τώ μέσω της μεγάλης αίθουσής έκάθητο ό αυτοκράτωρ επί θρόνου και εμπροσθεν του έστησαν στήριγμα χρυσοῦν άδαμαντοκόλλητον επίτηδες διά νά καθίση ή άηδών. Πάντες οι κύλικοι ήσαν προσκεκλημένοι εν μεγάλη σιολή. Το γνωστόν μας κοράσιον τό όποϊον διώρισαν αυτοκράτοριχήν παρμαγείτρον διχ νά άνταμείψου την προθυμίαν της, έλαθε την άδειαν νά σιδηή όπισω της θύρας και νά ίδω την τελετήν από την σχισμάδα της θύρας.

Αίφνης επέταξεν από τό παράθυρον εις την αίθουσαν μικρόν πτηνόν και έκάθισεν εις τό προητοιμασμένον στήριγμα. Ο αυτοκράτωρ το έχαιρέτισε φιλικώς κινήσας την κεφαλήν.

Η άηδών εκελάδησε τόσον παθητικά, ώστε οι θάλαμοι του αυτοκράτορος έγέμισαν δάκρυα, και μετ' όλιγον ώραν τί δάκρυα κατέπερυσαν εις τάς παρειάς του.

«Τί θέλεις νά σε άνταμείψω, άηδονάκι μου; Ο τι μου ζητήσης θά σου το δώσω ευθύς.

— Δέν θέλω άλλην άμοιβήν μέ φθάνει ότι τό κελάδημά μου έκαμε τόν αυτοκράτορά μου νά δακρύση; τουτο άξίζει δι' έμέ περισσότερον από όλους του κόσμου τους θησαυρούς.»

Και έψαλε άλλας συγκινητικώτερας μελωδίας. Πάντες έγνητεύθησαν. Και αυτοί οι θεράποντες και αι θαλαμηπόλοι; έδήλωσαν ότι ήγαριστήθησαν, και τουτο δέν είνε μικρόν πρᾶγμα, διότι πρέπει νά ειςέυρετε ότι είνε πολυ δύσκολον νά εύχαριστήση τις τους άνθρώπους τουτους.

Αι κυριαί της τιμής διχ νά μιμηθούν τους λαρυγγισμούς της άηδώνος; έγέμιζον τό στόμα των ναρόν και έκαμον γαργάραν. Το παιγνίδιον τουτο τας διασκεδάζε πολυ, διότι ένόμιζον ότι οι γαργαρισμοί των είνε απάράλλακτοι μέ τους λαρυγγισμούς της άηδώνος.

Η άηδών ήτο ό ήρας της ημέρας. Και εις τά άνάτορα και εις την πόλιν άλλο όνομα δέν ήκούετο παρᾷ τό όνομα της άηδώνος. Κατεσκεύασαν έντός των άνακτόρων μέγα κλωθρον χρυσοῦν λαμπρότατον.

Έξήτησε δε την άδειαν νά την άφίνου νά εξέρχεται εις περίπατον δις της ημέρας και άπαξ της νυκτός. Δώδεκα θεράποντες οι όποιοι διωρίσθησαν νά την ύπηρετοῦν, έκράτον δώδεκα μετάξινα νήματα δεμένα εις τους πόδας της άηδώνος και την ήκολούθουσαν όπου εκείνη επήγαινε. Αλλά οι περίπατοι αυτοί δέν ήρσκον εις ατήν, και τόσον ήτο δυσχερستهμένη ώστε, αν δέν είχεν αγαπήση τόν αυτοκράτορα, θά έφρευε κρυφώς.

Η αγαπή του λαου προς την ήγαπημένην του αυτοκράτορος όλονέν ήνοιξαν. Οι κύλικοι ώνομαζον τί τέχνα των: Αηδονάκι, αλλά απέδειχθη ότι τά περισσότερα είχαν φωνήν βραχύνη και τραχεία, και ούτω πως οι γονείς έπιμαρτήθησαν διά την κολακείαν των.

Ημέραν τινα ό αυτοκράτωρ λαμβάνει παρᾷ του αυτοκράτορος της Ιαπωνίας δέμα έσπραγισμένον και έπιγεγραμμένον: Α η δών.

«Θά είνε κινέν βιβλίον κανόνος λογίου ανθρώπου και θά λέγη περι του ήγαπητου μου πτηνου», είπεν ό αυτοκράτωρ.

«Αλλ' έχι, δέν ήτο βιβλίον ήτο κουτίον έντός του όποιου ήτο άηδών τεχνητή, ή οποια εκινείτο μόνη της και ήτο άδαμαντοκόλλητος. Όταν την έχορδιζον, εκελάδε; απάράλλακτα όπως και αληθινή άηδών, και έσειε την ουράν της ή οποια ήτο κατάχρυσος και μαργαριτοκόλλητος. Εις τόν λαιμόν της είχε περιδέρκιον μέ τάς λέξεις ταύτας:

«Είμαι του αυτοκράτορος της Ιαπωνίας; άλλα τίποτε δέν άξίζω εμπρός εις τό άηδόνι του αυτοκράτορος της Κίνας».

Όλη ή αύλή συνεκινήθη όταν έμαθεν ότι ήλθεν ή νέα άηδών, και απερασίθη νά βάλουν τά δύο πτηνά νά ψάλουν μίαν θυρβίαν. Αλλά ή θυρβία δέν έπέτυχε τόσο, διότι ή μιν ζωντανή άηδών ποτε έψαλλε βραδυτέρων και ποτε ταχύτερον αναλόγως της έννοιας του άσματος της, ή δε άλλη, ή τεχνητή έψαλλε σύμφωνα μέ την κανονικήν κίνησιν της μηχανής.

«Αν δέν ψάλλουσαν σύμφωνα διν πταίει αυτή, είπεν ό αρχιψάλτης του ανακτορικου ναου, αυτή κρατεί πολυ κλλά τον χρονον ως νά ήτο μαθήτριά μου.»

«ΑΙ ΚΥΡΙΑΙ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΕΚΑΜΝΟΝ ΓΑΡΓΑΡΑΝ» (Σελ.170)

Τότε έχορδιζαν την τεχνητήν άηδονά και την άρησαν νά κελαδήση μόνη της. Έκελάδησε περιφρημα και την χειροκρότησαν όπως και την ζωντανήν, μάλιστα τους έφαινετο και εύμορφετέρα διότι έλαμπεν όπως λαμπουν τά άδαμαντοπωλεία. Τρίακοντα τρεις φορές επανάλαθε τό αυτοκόσμα, και τής τριάκοντα τρεις φορές το

έψαλεν απάράλλακτα χωρίς κνμύλιαν παραλλαγήν. Οι άκροαταί ήσαν καταγοητευμένοι.

«Αί, φθάνει πλέον, είπενό αυτοκράτωρ, τώρα είνε ή σειρά της ζωντανής άηδώνος. Ας κελαδήση ή ζωντανή.»

Αλλά πού είνε; Αναζητοῦν παντού νά την εύρου, αλλά δέν φαίνεται πουθενά.

Χωρίς νά την καταλάβου είχε πετάξη από τό ανοικτόν παράθυρον και έφυγεν εις τό δάσος.

[Έκ των διηγημάτων του Άνδερσεν]

(Έπεται τό τέλος)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΙΟΣ

Ο ΜΕΤΑΣΤΑΣΙΟΣ

«Ητοι ό έν ηλικία δεκαεσσάρων ένών ποιητής

Περι τό έτος 1709 παιδίον τι περίπου ένδεκα έντων και καταγόμενον από γονείς πτωχότατους ήρχετο καθ' έσπείραν εις μίαν πλατείαν της Ρώμης και έψαλλε στίχους τους όποιους τό ίδιον ένύθητε. Οι στίχοι αυτοί ήσαν τόσον άρμονικοί, και ό μικρό; ψάλτης έφαινετο τόσον άξιαγάπητος, ώστε πολλοί άκροαταί ένσυνάζοντο συνήθως όλόγραφά του και τήν έχειροκρότου και τον εθώπειων άφθόνως. Μεταξύ δε των άκροατών ύπήρχε και κουρεῦς τις, πολυλόγος ως σχεδόν όλοι οι σύντεχοί του' ούτος δέν έπαυει

έπαίνων τόν νέον ποιητήν και ώμίλει περι αυτού εις όλον τόν κόσμον και επέτρεφεν απειράκις εις τουτο τό αντικείμενον. Μεταξύ δε των κελαιτών τουτου του κουρεῦς ύπήρχε και εις λόγιος, γνωστός διχ τόν ζήλον του προς διάδοση των γραμμάτων' ούτος δε ήτο ό περίφημος Γραβίνος θεμελιωτής της ακαδημίας της; λεγομένης των Αρκάδων. Οτε δε ούτος επήγαινε νά ξυριθθή, ό κουρεῦς πάντοτε τόν έξάλιζε μέ τους επάνου, του μικρού του ποιητού. Ο Γραβίνος, ό όποιος δέν είχε μεγάλην ύπόλη-

φιν εις την καλαισθησιν του κυριως του, τον άρνε να ομιλή χωρίς να εχη πολλήν επιθυμίαν να ίδη το θαύμα το οποίον άνήγγελλον εις αυτόν, υποθέτων ότι επρόκειτο περί κανενός μικρού έπικίου ψάλλοντος κυτός στραβά δια να τω δώσωιν έλεγμουσύνην. Έν τούτοις άκούων πάντοτε την αυτην ιστορίαν, εκείτηθη από κάποιαν περιέργειαν και ύπηγεν, ως πολλοί άλλοι, εις την πλατείαν όπου ο μικρός ποιητής συνήθως εκάθητο. Άκροάζεται και μένει έκθαμβος δι' άσα άκούει, και δεν δύναται να πιστεύση ότι παιδίον ένδεκαετής ήδύνατο να συνθέτη στίχους τούς όποιους τόσοσν εθούλατε. Πλησιάζει, θωπεύει τον μικρόν ποιητήν, άρχίζει συνμιλίαν και προσπαθει να τον κάμη να θαρρεύση μαζί του, και εις τούτο δεν εύρε μεγάλην δυσκολίαν. Το παιδίον ειπεν εις αυτόν ότι ώνομάζετο Πέτρος Βενιαμντουρος Τραπάσσης, ότι οι γονείς του ήταν πτωχότατοι και ότι είχε μάθι να στιγουργή άναγινώσκων την Έλευθερωθεΐσαν Έρουσαλήμη του περιφήμου Έταλου ποιητού Τρκουάτου Τάσου. Ο Γραβίνος επισιθη εύκόλως εκ της πνευματώδους συνομιλίας του παιδιού ότι δεν τον εντρέπετο δια να μη τω αφήσει δε άμυθόλιαν ως πρὸς τούτο ο μικρός ποιητής αυτοσχεδιάζει εις την στιγμήν έν ποιήμα, πράγμα πολυ εύκολον εις την Ιταλικήν γλώσαν. Ο Γραβίνος κατευχαριστήθη και ήρώησε το παιδίον, άν θέλη να υπάγη μαζί του και τω υποσχεται να φροντίση περί της εκπαίδευσέως του. Ευχαριστοτέρων πρότασιν δεν ήδύνατο κανείς να κάμη εις τον νέον Τραπάσσην. Έτρεξε λοιπόν άμέσως να δώση ειδησιν εις τούς

γονείς του, οι όποιοι, βλέποντες την τύχην χαμογελάσαν εις τον υϊόν των, έσπευσαν να τον δειγγήσωσιν οι ίδιοι πρὸς τον σοφόν ο οποίος ήθελε να γίνη πατήρ του. Ο Γραβίνος έφρόντισεν ο ίδιος να μαρφώση το πνεύμα του θεου υϊού του και έδωκεν εις αυτόν το όνομα Μεταστάσιος, το όποιον τω ήρεσκε περισσότεροσν παρά το Τραπάσσης.

Ο μαθητής άνταπεκρίθη εις την εύνοιαν του διδασκάλου και έπραγματοποίησε τας έλπίδας του δεκαεσσαίων χρόνων ήλικίαν έχων συνέγραψε τραγωδίαν η οποία είθεωρήθη ως θαυμαστόν πράγμα δια νέον ποιητήν αυτης της ήλικίας. Η άγαθότης της καρδίας και ή χρηστότης τών ήθών του επρόσθετε νέον λάμψιν εις την Ικανότητά του. Ο Γραβίνος, καμαρόνων δια τον νέον αυτόν τον όποιον ένήμειε πλάσμα του και πάντοτε εύχαριστούμενος ότι κατέθεσε τας εύεργεσίας του εις τόσοσν καλλόν μέρος, έδωκεν εις αυτόν, την ώραν του θανάτου του, τελευταϊον δείγμα της αγάπης του και της εύχαριστήσεώς του άρήςας αυτόν κληρονόμον του. Τέλος το πτωχόν εκείνο παιδίον, το όποιον ήτο υποχρεωμένον να φάλη εις την δημοσίαν πλατείαν δια να κερδαίνη όλίγα χρήματα άναγκαϊα εις την συντήρησιν του, έγεινε εις από τούς πρώτους ποιητάς της Έταλίας, απήλαυσε δόξαν μεγάλην, έζησεν εύτυχής και έν φρονήσει 84 έτη και άφησε περιουσίαν περισσότεροσν των 100,000 σκούδιων (ταλλήρων). Η ποιήσις του έχει χάριν, άρμονίαν και γλυκύτητα και είμπορεϊ διακαίως να συγκριθη με την του Γάλλου δραματικού Ρακίνα.

ΕΙΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΙΝ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ!..

(Συνέχεια και τέλος. Ίδε σελ. 153.)

Η κυρά Σοφία εύχαρίστησεν εκ καρδίας τον άγαθόν εφημέριον διότι τη άνέγνωσε την έπιστολήν του άγαπητού της Παναγιώτη. Αί είκοσι εκείνην δραχμαί, τας όποιάς τη είχε στειλή ο φιλόστοργος υϊός της, έράνησαν άλλωςθς θησαυρός εις την δυστυχή Σορίαν. άφ' ής επόχης επώλησε το χωράφιόν της δεν είχεν ιδη τόσοσν χρήμα συγχρότως εις τας χείρας της. Ηγόρασεν ύφασμα δια να ένδύση το μικρότερόν της παιδίον, επλήρωσεν όσα εχρεώσται εις τον άλευροπώλην και επύλαξε με προσοχην τα λοιπά δια τας οικιακάς δαπάνας. Έκτοτε πολλάκις η κυρά Σοφία έλαβε χρήματα εκ μερους του Παναγιώτου, όστις έξηκολούθει να εκτελή καλώς την ύπηρεσίαν του, δια τούτο δε και η κυρία Χρυσοχέρη ηξή-

ΕΡΡΗΠΤΕ ΤΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΦΥΛΑΚΙΟΝ ΤΟΥ *

σε μετ' όλίγον τον μισθόν του. Είς το τέλος του έτους μετ' όλίγον τον μισθόν του, έλάμβανε δέκα πέντε δραχμας κατά μήνα, ζπειτα είκοσι και βραδύτερον είκοσι πέντε. Έπειδη δέ ήτο οίκονόμος δεν εζώδαυσε σχεδόν τίποτε δια τον έαυτόν του. Ηγόρασεν ένα κοουμπα ραν και έρριπτεν εις αυτόν τα χρήματά του, τα όποια τώρα δεν ήριθμοϋντο πλέον κατά πεντάλεπτα, όπως άλλοτε ότε ήτο καπνοδοχοκαθαριστής, άλλα κατ' άγραφα πεντάφαραγκα, ένίοτε δε και κατά χρυσά νομίσματα. "Ότε, εις το τέλος εκάστου μηνός, έλάμβανε τον μισθόν του, η πρώτη του φροντίς ήτο να αφήση κατά μέρος δέκα πέντε δραχμας τας όποιας προωριζε δια την μητέρα του, το δε υπόλοιπον ποδόν μετέβλεπεν εις χρυσόν νόμισμα, το όποιον έρριπτεν εις το χρηματοφυλάκιόν του.

Ζ'.

Άρκετά έτη παρηήθον τσιουτοτρόπως κατά τα όποια ο Παναγιώτης δια της νομιμοσύνης, της φιλοπονίας και της καλής του διαγωγής ελλυισε την αγάπην και την υπόληψιν των κυριών του. Έλαβε μεγαλειότεραν θέσιν και έπομένως και ο μισθός αύτου ηξήθη.

Τέλος ήμέραν τινα η κυρία Χρυσοχέρη άπεφασίσατα να μεταβή εις την πρωτεύουσαν χάρη των σπουδών του υϊού της, προέτεινε εις τον Παναγιώτην να υπάγη και ούτος. Τω υποσχεθη δέ ότι θ' αύξήση έτι περισσότεροσν τον μισθόν του και ότι θ' έξασφαλίση το μέλλον του.

Άλλ' ο πρῶτην μικρός καπνοδοχοκαθαριστής, όστις έγινε ύψηλός και όμως άλέος νέος, Ικανός να αναλάβη την προστασίαν της οικογενείας του, δεν ήθέλησε να απομακρυνθη περισσότεροσν από την γενεθλίαν του χωράν. Ευχαριστήσας λοιπόν τούς κυρίους του δια την εύνοιαν και δια την αγάπην την όποιαν είχαν δείξη πρὸς αυτόν τούς παρεκλίσε να τω επιστρέψωσιν να απέλθη, διότι ήθελε να επιστρέψη πλησίον της μητέρας του.

— Πήγαινε, παιδί μου, τω ειπεν η κυρία Χρυσοχέρη, άφ' ου χάριν της μητέρας σου αναχωρείς, δεν σ' έμποδίζω να αναχωρήσης.

Ημέραν τινα λοιπόν ο Παναγιώτης συσκευάσας εις μικρόν δέμα όλα του τα ένδραύατα, απεχωρήτησεν έν συγκινήσει τούς κυρίους του και επέστρεψε με πάλλουσαν εκ χαράς καρδίαν εις το χωρίον του. Έπειδη είχε τώρα χρήματα, το ήμισυ του δρόμου διήνησε δια του λεωφορείου, έπειτα κατέβη εις την κομφοπλιν εκείνην ακριβώς όπου είχε συναντήση τον Σταθάκην και διέτρεξε πεζός τον δρόμον τον όποϊον είχε διελθη μόνος, πρὸ έξ η επίτ' ετών, κρητων το μικρόν του δέμα περιέχον το καρβέλι. "Όλοι εκείνη αι άναμνησις του παρελθόντος, αι όποϊαι επήρχοντο άλλεπάλληλοι εις την μνήμην του, καθίστων άκόμη γλυκυτέρων την επιστροφήν του, διότι όστις έδοκίμασε την δυστυχίαν εκείνος δύναται να εκτιμήση την εύτυχίαν. Έκείθεν έξηκολούθησε την μεγάλην δδόν ήτις διήρηχε δια μέσου του δάσους. Μετ' όλίγον διέκρι-

νε την παλαιάν κατοικίαν του ύλοτόμου, εκείνην της οποίας το ειδς τον ειχεν εδειγγήση. Έβέβα τώρα συλλογιζόμενος ποίαν συγκινήτην ήσθάνθη ότε είδε τον Γιακουμήν έρχόμενον πρὸς αυτόν με τας πελωρίας μυχαιρας του, άλλα τότε πόσον είχε φοβηθη!

Προχωρήσας όλίγον εισέτι διάστημα είδε το κωδωνοστάσιον του χωρίου, μετ' όδοικουρίαν όλίγων λεπτών διεκρινε και το πτωχικόν κάλυδόςπιτον, όπου κατοκει η καλή του μητηρ και τ' αγαπητά του αδελφια. Τότε έσταμάτησε, πλήρεις δακρῶνων έχων τούς οφθαλμούς και πλήρη συγκινήσεως την καρδίαν.

Ητο η αυτη άχρυσοκαπής στέγη, το ιδιον ήμισυνοϊμένον παράθυρον, ο αυτός φεγγίτης πρὸς το μέρος του κήπου, ο οποίος εφάνετο γεμάτος άγριοχορτα. "Όλα ταύτα εραστύρουσν μεγάλην ένδειαν. Ο λαχανόκηπος δεν είχε καλλιεργηθη άφ' ότου ειχεν αναχωρήση. Επὶ της φραγής ήτο ήπλωμένον μικρόν υποκάμισον, οά ήτο βεβχώς του μικρού του αδελφου.

Ο Παναγιώτης τρέμων εκ συγκινήσεως προχώρησε και εχρυσεν ήσύχωσν την ήμισυνοϊμένην θύραν. Η μητηρ του μόλις ιδούσα αυτόν άμνησε με ανοικτην αγκαλήν, φωνάζουσα:

— Παναγιώτη!... παιδί μου!... αγαπημένο μου παιδί!...

Οί δύο μικροί αδελφοί έμειναν άκίνητοι, καταφοβισμένοι εκ της συγκινητικής εκείνης σκηνης. Άλλ' η ταλαίπωρος μητηρ, ήτις μετ' εσσα έτη άποχωρισμοϋ έδλεπε τέλος τον υϊόν της, δεν ειχε καιρόν να προσέξη εις την εκπλήξην των παιδιών. άλλ' έκράται εις την αγκαλήν της και έσφιγγει και έρριπει τον Παναγιώτην. Ο Λάμπρος μόλις άνεγνωρίσε τον αδελφόν του ώμνησε και τον ενηγαλισθη, ο δε μικρός Κωϊτης όστις δεν ήδύνατο να ένθυμηθη την αναχώρησιν του, τον παρετήρει με βοθειαν εκπλήξην. — Είπε ο μεγάλος αδελφός, παιδί μου, τω ειπε διακόπτουσα τα πρὸς τον Παναγιώτην μητρικά φιλήματα. Είπε ο Παναγιώτης!... Έπειδη δε το παιδίον έμενε συνεσταλμένον, ο Παναγιώτης το έλαθεν εις την αγκαλήν τω και το έρίλησε. Η κυρά Σοφία ήτο εύτυχής, δεν ώρισκε κατέλληλον καθίσμα δια να δώση εις τον υϊόν της, όστις

Η ΜΗΤΗΡ ΤΟΥ ΟΡΜΗΣΕ ΜΕ ΑΝΟΙΚΤΗΝ ΑΓΚΑΛΗΝ *

ἐπέστρεψε τόσον μάγλος, τόσον καλοκλιμαμένον, τόσον πολιτισμένον καὶ καλοενδυμένον. Ἄφ' οὗ ἔλαθε τὸ θέμα τοῦ υἱοῦ τῆς, ἐκτόθησε πλησίον αὐτοῦ κρατοῦσα τὰ δύο μικρά τῆς; τέσσα ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς καὶ τὸν ἠρώτησε μετὰ στοργῆς:

— Πῆς μου, παιδί μου, πῶς ἐπέρατες 'ς τὴν ξενητείαν; ὑπόφερε; πολὺ, Παναγιώτη μου; Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ λεπτά ποὺ μοῦστελένες, καιδί μου; ἄξερεις τί τόπο ἐπιάνην κάθε φορά που ἐπερνᾷ, υἱέ μου!...

Ἄπο κειροῦ δὲ εἰς καιρὸν ἠγάρετο ἐκ τῆς θέσεως τῆς καὶ τὸν κατεβλεψε.

— Ἄ! πόσον ἀργήσας! ἔφατ' ἡ γυναὶκίς ἐκείνη 'ς τὴν ξενητείαν! Ἡμερᾶς ἡμέρα τὰ χω μετρήσῃ!...

Ὁ Παναγιώτης εἶχε παραχάλασθῃ ἀπὸ τὰς θωπεύειας καὶ τὰ φιλήματα τῆς μητρός του καὶ τῶν ἀδελφῶν του ἢ συγκίηται; τὸν ἐπινε...

Ἄμικ ἠδυνήθη νὰ ὁμιλήσῃ διαγῆθη τὴν ἱστορίαν του τὴν ἀγωνίαν τῆς πρώτης νυκτός εἰς τὸ δάσος τῆς συγκινηθείσας τὰς ὁποίας ἠσθάνθη εἰς τὸ καλυβίσπιτον τοῦ ὑλοτόμου, τὰς περιπεταίας τῆς ὁποίας ὑπέστη ὡς κληροδοχοκαθηριστής, ἐπειτὰ τὸ δυστύχημα τὸ ὁποῖον τῷ συνέβη εἰς τὸ μέγαρον τῆς κυρίας Χρυσοχέρη, καὶ τέλος τὸ πᾶς προσελήθη ὑπὸ τῆς εἰς τὸ μέγαρον ἐκεῖνο, ὅπου διέμεινε τίσα ἔτη.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς διηγῆσεως τοῦ ἐξέβαλεν ἠσυχῶς τὸν κοῦμπαράν του πλήρη χρημάτων, καὶ ἐγχειρίσας αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα του, τῇ εἶπε:

— Αὐτὴ οἰκονόμησα, μητέρα, τὸν καιρὸ που ἔκαμα 'ς τὴν ξενητείαν.

Ἀνηγέρθη, ἔλαθεν ἐργαλεῖον καὶ ἔθραυσε τὸ χρηματοφυλάκιον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξεχώρησε ὀλόκληρος ὀήσαυρός. Περὶ εἴς τι περὶ τῶν χιλιάς πεντακοσίας δραχ-

μᾶς. Ἡ κορὰ Σοφίτ' ἐνόμιζεν ὅτι ἔδλεπεν ὄνειρον δὲν ἐπίστευε τοὺς ὀρθολογισμοὺς τῆς.

Ἄφελως δὲ ἠρώτησε τὸν υἱὸν τῆς:

— Καὶ τί θὰ τα κάνουμε τώρα αὐτά;

— Θ' ἀγοράσωμε ἀλεύρι, θ' ἀγοράσωμε πᾶν γιὰ νὰ κλέμετε φορέματα σὺ καὶ τ' ἀδελφάκια μου, καὶ τᾶλλα θὰ τα δάλωμε 'ς τὸν τόπον νὰ τάχωμε γιὰ μὴ ὦρα ἀνάγκης.

Πραγματικῶς χιλίαι πεντακοσίαι δραχμαὶ ἦτο ἀληθῆς περιουσία διὰ τὴν πτωχὴν ἐκείνην οἰογένειαν.

Ἡ εὐτυχὴς μητέρα ἐκλείδωσεν αὐτὰς εἰς τὸ σφύριον τῆς ἱματισθήκης, ὡς νὰ ἐπρόκειτο ποτὲ νὰ μὴ ἐγγίσῃ τὰ χρήματα ἐκεῖνα. Ἐν τούτοις, μετὰ ὄριμον σκέψιν, ἀπεφάσισε νὰ χρησιμοποίησῃ μέρος τῶν χρημάτων πρὸς ἀγορὰν τοῦ χωραφίου τοῦ ὁποῖον εἶχον πωλήσῃ, τοῦτο δ' ἐπράξεν ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν μνήμην τοῦ μακαρίτου συζύγου τῆς, τοῦ καλοῦ ἐκείνου Σαράντη, ἠγόρασε καὶ μίαν ἀγελάδα, ἣ ὁποία διὰ τοῦ γάλακτός τῆς ἀνεκοῦφιζε τὴν οἰογένειαν ἀπὸ ἰσμετὰ ἔξοδα. Ἐκτὸς τούτου ὁ Παναγιώτης ἠνάηξεν ἕν μικρὸν παντοπωλεῖον, ἀπὸ τῶν ὁποῖων κερδίζει ἀνέτως τὰ ἔξοδα τῆς οἰογενείας του, καὶ ἀποτιμᾶται καὶ ποσὸν τι διὰ νὰ εὐρεθῇ ἐν ὄρα ἀνάγκης.

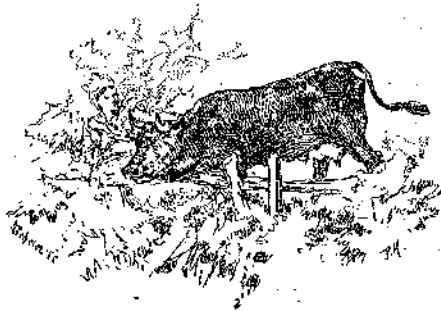
Τὸ πτωχὸν ἐκεῖνο καὶ ἀπροσάκτετον ὄργανον ἐφάνη ὡς βλέπετα ὑπερλιμώτατον εἰς τὴν χήραν μητέρα του καὶ τὰ ὄργανα καὶ ἀνήλικα ἀδελφάκια του.

Ὅπως εἶδατε, ὅταν τις ἔχη σταθερὰν θέλησιν, ὑπομονὴν καὶ καρτερίαν, ὅταν εἶνε φιλότιμος καὶ φιλόπρονος, ὅσον μικρὸς καὶ ἂν εἶνε, δύναται νὰ γίνῃ τὸ στήριγμα, ἡ παρηγορία καὶ ἡ χερά τῆς οἰογενείας του.

ΤΕΛΟΣ

Α. Π. Κ.

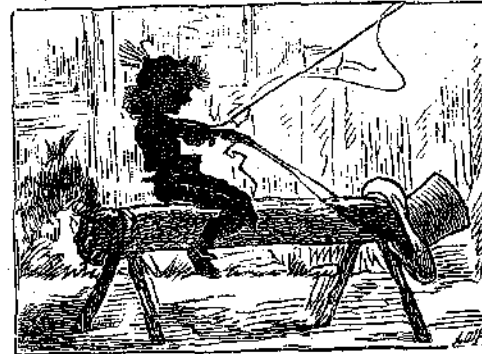
(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

• ΗΓΟΡΑΣΕ ΚΑΙ ΜΙΑΝ ΑΓΕΛΑΔΑ •

ΤΟ ΑΛΟΓΟΝ ΤΟΥ ΜΑΝΩΛΑΚΗ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Τί λαμπρόν, τί μοναδικόν, τί σπάνιον που εἶνε τὸ ἄλογον τοῦ Μανωλάκη!

Ποῖος εἶδε ἄλογόν που νὰ μὴν κλωτσᾷ, νὰ μὴν κουράζεται, νὰ μὴν ἰδρώνῃ, νὰ μὴν τρώγῃ; ποῖος εἶδε ἄλογόν που ν' ἀφίγη νὰ το καθάλοιν ἐπὶ τὸν θῆλον ὁ κύριός του χωρὶς νὰ ἐκφράξῃ οὐτε μὲ ἓνα χρεμετισμὸν τὴν δυσἀρεσίαν του;

Τοιοῦτον ἦτο τὸ ἄλογον τοῦ Μανωλάκη οὔτε τροφήν ἤθελε, οὔτε πόσιμα, οὔτε ἀπὸ τὸν ἥλιον ἐφοβείτο, οὔτε ἀπὸ τὴν βροχὴν. Πάντα εἰς τὰ τέσσαρα ἔξω ἀπὸ τὴν θύραν ἐπερίμενε τὸν αὐθέ-

την του τὸν Μανωλάκη. Καὶ ὁ Μανωλάκης ἤρχετο διὰ τι γάπα πολὺ τὸ ἄλογόν του καὶ δὲν το ἐλησμονεῖ. Ἀνέβαινεν ἐπάνω καὶ δρόμο! χόπ! χόπ! γκαλόπ!

Ἄλλὰ τέλος πάντων τί εἶδους ἄλογον ἦτο αὐτὸ θὰ ἐρωτήσετε. Ἦτο ἀπὸ τὴν Ἀραβίαν, ἦτο ἀπὸ τὴν Ἀλγερίαν, ἦτο ἀπὸ τὴν Οὐγγαρίαν; ὄχι ἦτο ἀπὸ... ξύλον! κατήγετο ἀπὸ ἓν δένδρον, καὶ ὁ κορμὸς τοῦ σώματός του ἦτο κορμὸς τοῦ δένδρου τούτου, καὶ οἱ πόδες του ἦσαν κλάδοι τοῦ δένδρου τούτου.

Ἰδέτε, ἰδέτε τὸν Μανωλάκη! Μὲ τὴν μίαν χεῖρα κρατεῖ τὴν μαστίγα, μὲ τὴν ἄλλην κρατεῖ τοὺς χαλινούς τοῦ ἀτιθάσσου ἵππου, καὶ τρέχει, τρέχει, τρέχει! Σήμερον τοῦ ἐφόρεσε καὶ τὸ παλαιὸν καπέλον τοῦ πάπου του, ὅστις εἶνε δήμαρχος εἰς τὸ χωρίον του.

Τὸ παραξενὸν ἄλογον δὲν κινεῖται ἀπὸ τὴν θέσιν του, ἀλλ' ὁ Μανωλάκης νομίζει ὅτι πετᾷ, ὅτι περνᾷ δειροστοιχίας καὶ πλατείας, ἀγρούς καὶ λόφους, πεδιάδας καὶ κοιλάδας.

Καὶ διὰ νὰ δεῖξῃ πόσον εἶνε εὐχαριστημένος τραγωδεῖ τὸ γνωστὸν ἀσματίον:

Ἄλογάκι μου μακρὸ δίχως χαλινάρι,
Τώρα πῶχεις, σὰν κ' ἐμέ, τέτοιο καθάλαρη
Πέρα, πέρα θάλασσας, πέτα σὺν ξεφτέρει,
Σ' ἄλλους τόπους φέρε με καὶ σὲ ἓνα μέρει,

Πέτα, γίνου ἀστραπή,
Κι' ὁποῖος μᾶς ἰδῇ νὰ 'πῆ:
« Εὐγέ τους! »

Πέτα, φθάσε τὰ πουλιά, πέτα σὺν φεγγάρι
Τώρα πῶχεις, σὰν κ' ἐμέ, τέτοιο καθάλαρη
Μ' ἓνα πηδῆμα ἀπ' ἐκεῖ ἔμβα μὲς στὴν Πόλι,
Πέτα νὰ τὴν πάρωμε νὰ θουμάσουσιν ὅλοι,

Πέτα, γίνου ἀστραπή,
Κι' ὁποῖος μᾶς ἰδῇ νὰ 'πῆ:
« Εὐγέ τους! »

Ὅταν μεγαλώσῃ πιθανὸν νὰ ἱππεύσῃ ἀληθινούς ἵππους, πιθανὸν νὰ καλπάζῃ εἰς τὰ ἄλθηνα, ἀλλ' ἀμφιβάλλω ἂν θὰ χαίρεται τόσον ὅσον τώρα. Τότε ποῖος ἐξεύρει τί θὰ συλλογίζεται, τώρα ὅμως εἶνε χαρούμενος, εἶνε εὐτυχής.

Παιδιά, παίξατε μὲ τὴν καρδιά σας, ὅταν ἔχετε καιρὸν πηδήσατε σιυρτήσατε τώρα ὅπου ἔχετε τὰ παιδικὰ σας χρόνια. Ἐννοεῖτε ὅμως ὅτι πρέπει πρῶτα νὰ μαθηθῆτε τὰ μαθήματά σας διότι ἡ διασκέδασις εἶνε καλὴ μόνον ὅταν ἔρχεται κατόπιν ἀπὸ τὴν ἐργασίαν, καὶ ὠραιότερον φαίνεται τὸ παιγνίδιον εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἥσυχον τὴν συνείδησιν των ὅτι ἔκαμαν τὸ καθήκον των.

Η ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΑΣ

Σάν την πατρίδα τή 'δική μας κανείς δέν έχει ποθενά
Με εύρυνό ξαστερωμένο, με καταπράσινα βουνά,
Μιά τέτοια δόξα περασμένη άλλοι δέν 'γνώρισαν ποτέ.
Το λέγει κάθε ιστορία, την τραγουδούν οι ποιηταί.
Σάν τή 'δική μας την πατρίδα κανείς δέν έχει ποθενά.

'Εδώ 'γεννήθηκαν αι τέχναι, έδώ τ'α γράμματα μαζί,
Κι' από χιλιάδες τόσα χρόνια πάντα ή δόξα της θά ζή
Και αν δέν είχε τόσα κάλλη και ένα τέτοιον εύρυνόν
Τ'ής φθάνει μόνον τ' όνομά της, και τ'ής άρκεί ο Παρθενών.
'Εδώ 'γεννήθηκαν αι τέχναι, έδώ τ'α γράμματα μαζί.

Τιμή 'ς αυτόν που έλλην είναι, τιμή και δόξ' αληθινή,
'Όπου μπορεί με τ' όνομά του όλην τήν γήν να συγκινή.
'Αξιοι όλαι ως φανοίμε όσα καθέννας είμπορει
Ριατ' είν' μεγάλο τ' όνομά μας, είναι μεγάλο και βαρύ.
Τιμή 'ς αυτόν που έλλην είναι, τιμή και δόξ' αληθινή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

Η ΦΙΛΟΔΟΞΟΣ ΕΛΑΤΗ

'Ητο ποτε μικρά τις ελάτη άπειρος του κόσμου,
ή όποια παρεπονείτο δια τήν τύχην της.

—'Αχ! έλεγε, αυτά τα πράσινα κλαδιά τ'α όποια
έκτείνονται καθ' όλον το σώμα μου είναι φοβερά
ζοχημα. Η καρδιά μου είναι περισσότερον υπερήφανα
από τήν καρδίαν των άλλων ελατών αι όποια είναι
έδώ τριγύρω μου και νοιώθω ότι είμαι αξία να φορῶ
πολύ καλλιτέραν ένδυμασίαν. "Ηθελα να έχω χρυσά
φύλλα.

Το Πνεύμα του "Όρους ήκουσε τους λόγους της,
μειδιά, κόμνει νεύμα και τήν έπαύριον πρῶτ' ή υπερή-
φανος μικρά ελάτη έξυπνά με χρυσά φύλλα.

Είνε κατευχαριστημένη, θαυμάζει τόν εύυτόν της,
κμαρώνει και παρατηρεί υπερηφάνως τις άλλας
ελάτας, αι όποια φρονιμώτεραι άπ' αυτήν δέν ζη-
λεύουν τήν εύτυχίαν της.

Τήν νύκτα έρχεται έβραχάς τις και άποσπῶ έν πρῶς
έν τα χρυσά φύλλα της ελάτης, τα θέτει εις το σακ-
κίον του και άνχωρητέ, αφήσας το δυστυχές δενδρύλι-
νο κατάγυμον από τήν κορυφήν έως τήν ρίζαν.

—'Αχ! τί ανόητός που είμαι! είπε τότε καθ'
έαυτήν ή μικρά ελάτη, δέν έσυλλογίσθηκα πόσον
ζοπαξ είναι ο άνθρωπος. Πώς μ' έξεγύμνωσε!...
Τώρα δέν υπάρχει εις το δάσο; δένδρον δυστυχέτε-
ρον από έμέ' έναμα άσχημα να ζητήσω αυτά τα
τεμάχια του χρυσοῦ, τα όποια αγαποῦν τόσον πολύ οι
άνθρωποι. Τώρα δέν μ' άρέσει να μένω εις τήν κατά-
στειν εις τήν όποίαν ειρίτκομαι. Πώς ήθελα να εί-
χα υαλίγην φορεσίαν! θά ήτο πολύ εύμορρη και δέν

θά μου την ήρπιζεν ο άπληστος εκείνος έβραχός!

Τήν έπαύριον πρῶτ' ή μικρά ελάτη έξυπνά με
υάλινα φύλλα, ελαφρώς οσιόμενα εις τήν πνοήν της
αύρας και άστράπτοντα εις τόν ήλιον ως μικρά κά-
τοπτρα. Και πάλιν είναι κατευχαριστημένη ή μικρά
ελάτη, και ένῶ φορεῖ τήν άπαστράπτουσαν στολήν
της παρατηρεί με περιφρόνησιν και πάλιν τους γεί-
τονάς της. 'Αλλ' ο ούρανός σκεπάζεται από σύννεφα.
'Ο άνεμος μουγκρίζει με όρμην και με τήν σφοδράν
πνοήν του συντρίβει τα υάλινα φύλλα της ελάτης.

—Και πάλιν λάθος έναμα, είπει ή άουλλόγηστος
ελάτη βλέπουσα τα συντρίμματα της καταστραφεί-
σης πολυτελείας της. Τα δένδρα των δασών δέν πρέ-
πει να έχουν ούτε χρυσά, ούτε υάλινα φορέματα.
Θά είχα ολιγωτέραν λάμπην, αλλά θά ήμουν πλέον
ήσυχοι, αν είχα έν ώραϊον φύλλωμα μαλακόν και
βελουδέμον ωσάν της φουντουκιάς.

Και ή τρίτη έπιθυμία της μικρῆς φιλοδόξου έξε-
πληρώθη, τώρα δέν δένόμιζεν ότι, αν και δέν είχαν όσην
πρην λαμπρότητα, ήτο όμως και πλέον πολύ καλλι-
τέρα από τα δένδρα του είδους της. 'Αλλά αιγες
τινες, διερχόμενα άπ' εκεί, είδον τα τρυφερά εκείνα
φύλλα, τα κατεβρόχθησαν και δέν άφιναν ούτε έν.

Η δυστυχής μικρά ελάτη καταλυτημένη και με-
τανουόσα πικρά δια τους άνοήτους πόθους της έκεθύ-
μει να έλθη εις τήν προτέραν της κατάστασιν, να
γίνη όπως ήτο. Τη έγινε και αυτή ή χάρις, άλλ'
από τότε δέν έπέρασαν από τόν νοῦν της ανόητοι και
φαντασμαίνα ιδέα.

Η ΑΗΔΩΝ

(Συνέχεια κα' τίλος: 76ε σελ. 168.)

«Τί σημαίνει τοῦτο;» είπεν ο αυτοκράτωρ.
Οι αὐλικοί ήρχισαν να κακολογοῦν τήν ζωντανήν
αηδόνα και να την λέγουν τέρας άχαριστίας.

«Τούλάχιστον έκρατήσαμεν το εύμορφότερον ή-
δόνου, έλεγον οι αὐλικοί και έζήτησαν να επαναλάβη ή
αηδών το όνομά της άλλην μίαν φοράν. Τινές εξ αυτών
έτραγώδουν το άσμα σιγά σιγά, αλλά δέν το είξευρον
καλά άπ' έξω. Ο άρχιψάλτης του άνακτορικού νχού
έλεγεν ότι ή τεχνητή αηδών ήτο πολύ καλλιτέρα της
αληθινής όχι μόνον κατά το χρώμα των πτερών,
άλλά και κατά το κελάδημα.

—'Ας εύαρεστηθῆ
ή 'Υμετέρα Μεγαλειό-
της να παρατηρήση ότι
με το αληθινόν αηδόνι
ποτέ δέν είξέρει τι:
ούτε ποίαν φωνήν θα
άκούση, ούτε αν το
άσμα θα είναι εύθυμον ή
μελαγχολικόν' έν φ
με το τεχνητό είξέρ-
ει τί του γίνεται. Εί-
μπορει κανείς να του
ανοίξη τήν κοιλίαν να
ιδῆ τα ελατήρια, να
ιδῆ πῶς κινούνται οι
τροχοί οι όποιοι είναι
τόσον τεχνικά συνηρμο-
σμένοι, και να θαυμάση
πῶς γίνεται ή μελω-
δία.

—Κελαδεῖ χρυσά
ανεφώνησαν όμοφώνως πάντες οι αὐλικοί ο δε αυτο-
κράτωρ βλέπων τήν έπιτυχίαν της τεχνητής αηδό-
νος, έκήρυξεν ότι ο λαός είναι ελευθερός να έλθη εις
τα άνάκτορα να κμαρώσῃ τήν αηδόνα, και να άκού-
σῃ το θαυμασίον κελάδημά της. 'Και τῶ όντι τήν
έπομένην Κυριακήν ο άρχιψάλτης του άνακτορικού
ναού έδειξε εις τόν λαόν τήν μηχανήν της αηδόνος,
και έπειτα τήν έκαμε να κελαδήσῃ. 'Ο λαός έχάρη
χαράν μεγάλην, και από τήν χαράν του έστησε χο-
ρόν εις τήν μεγάλην αὐλήν των άνακτόρων.

Μόνον οι άλιεῖς δέν έθαύμασαν τήν τεχνητήν αη-
δόνα και έλεγον:

«Πάει καλά! δέν λέει κανείς ότι το ψεύτικο αη-
δόνι δέν κελαδεῖ καλά! άλλ' όμως το κελάδημά του
είνε όλο και το ίδιο, είναι μονότονον, και έπειτά του
λείπει κάτι».

Το ύπουργικόν συμβούλιον κατεδίκασε τήν ζωντα-

νήν αηδόνα εις έξορίαν, διότι δέν έδειξε σέβας πρῶς
τήν Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆν Μεγαλειότητα, τήν δε
τεχνητήν αηδόνα έστησαν επάνω εις μεταξίνον προσ-
κειράλιον κεντημένον με αδάμαντας, και το έβαλαν
πλησίον της κλίνης του αυτοκράτορος, και τήν διώ-
ρισαν ιδιαιτέρον μουσικόν του θαλάμου
της Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότη-
τος και της έδωκαν και δίπλωμα και έγγραφον
τῆς διομά της εις το 'Αττικόν 'Ημερολόγιον
της Κίνας μετά το όνομα του αυτοκράτορος και
των μεγάλων αὐλικῶν εις τήν άριστεράν σελίδι,

διότι ο αυτοκράτωρ της
Κίνας αγαπᾷ πολύ τα
άριστερά, διότι εις το
άριστερόν μέρος είναι
και ή καρδιά του αν-
θρώπου.

Ο άρχιψάλτης του
αυτοκρατορικού ναού
συνέγραψε βιβλίον πεν-
τακοσίων σελίδων περι
του θαυμασίου πτηνοῦ,
και του έκαμην άπει-
ρα έγκώρια.

Παρήλθεν έν δόλο-
κλήρον έτος.

Ο αυτοκράτωρ, οι
αὐλικοί και όλα τα
τετρακόσια εκατομμύ-
ρια των Κινέζων είξευ-
ρον εκ στήθους όλα
τα άσματα της τεχνη-
τής αηδόνος.

'Αλλ' ή μεγίστη χαρά και εύχαρί-
στησις των Κινέζων ήτο ότι, όταν έκελαδεῖ ή τε-
χνητή αηδών, ήδύναντο να τήν συνοδεῦσουν με τήν
μελωδικήν φωνήν των πάντες οι φιλόμουσοι Κινέ-
ζοι. Τα παιδιά έγύριζον έξω εις τας οδούς και εσύρι-
ζον: ζι ζι ζι! γλοῦ γλοῦ γλοῦ! Και ο αυ-
τοκράτωρ εσύριζε ζι ζι ζι! γλοῦ γλοῦ γλοῦ!
και όπου και αν έπήγαives δέν ήκουες άλλο, παρά
μόνον ζι ζι ζι! γλοῦ γλοῦ γλοῦ! ζι ζι ζι!
γλοῦ γλοῦ γλοῦ!

Περίφημα!
'Εσπέραν τινά ή Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆ Μεγα-
λειότητος πρην πλαγιάσῃ, ήκουε τήν αηδόνα ή όποια
έκελαδε. 'Εως τήν ώραν εκείνην είχε κελαδήσῃ
δύο χιλιάδας πεντακοσίας φορές: άλλ' αἰφνης έγι-
νε κρότος άλλόκοτος έντός της κοιλίας της αηδόνος,
ήκουσθη έν άλλόκοτος: σθου ούπ! το ελατήριον

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΠΗΡΕ ΤΟ ΣΤΕΜΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΙΦΟΣ (Σελ 152)

νά γνωστοποιήσης εἰς ὅλον σου τὸ Κράτος ὅτι ἔχεις ἓνα πουλάκι. τὸ ὁποῖόν σου λέγει ὅτι καὶ ἂν γίνῃ εἰς τὸ Κράτος σου. Καὶ νὰ ἴδῃς, Μεγαλειότατε, πόσον θὰ ὠφελῆθῃς. »

Ἄφ' οὗ εἶπε ταῦτα ἡ ἀθήδων ἐπέταξεν εἰς τὸν ἀέρα.

Ἐν τῷ μεταξύ οἱ αὐλοὶ εἶχον ἑτοιμάτῃ τὰ πάντα

διὰ τὴν ταρτέχουσιν τῆς Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, ἀλλ' ἔμειναν ἐκθαμβοὶ καὶ γάσκοντες ὅταν αἰφνης ἐξῆλθεν ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ εἶπεν εἰς αὐτοὺς μειδιῶν :

« Γεῖά σας, παιδιά ! »

[Ἐκ τῶν διηγημάτων τοῦ Ἄνδερτον]

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΦΕΡΜΠΟΣ

Η ΧΗΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΦΑΝΑ

Ἐντὸς διωματίου ψυχροῦ, πενιχροῦ,
Ἐρήμου ἐπίπλων, ὑγροῦ καὶ ψυχροῦ,
Ἡ δύστηνος κλαίει Μαρία·
Παντέρημος χήρα πτωχή,
Εἰς στῆῤῥα ἀχύρου τραγῷ
Κοιμᾶται ἀνήλικα τρία.
Τὸ ἓν τῇ φωνάζει : « πεινῶ ! »
Τὸ ἄλλο τῇ λέγει : « πονῶ ! »
Τὸ τρίτον τῇ λέγει : « παγόνω ! »
Ἦ! λύπη! ὦ πένθος! ὦ θέσις δεινή!
Ἡ μία τὴν ἄλλην σταυροῖσι φωνή·
Ἡ χήρα ἀκούει ἐν πόνῳ.

Παρήγορος μόνος εἰς λύχνος ἐκεῖ
Ἦχρόν φῶς προχέει, ὠχρόν, πλὴν γλυκῷ
Τοῦ πένθους φωτίζων τὰ νύφη·
Καὶ πίπτει, καὶ πίπτει χιών.
Ἦ νύξ, εἶσαι φρίκης αἰών,
Καὶ φρίκη τὸ ἄρμα σου στέφει!
Οἱ πάντες κοιμῶνται· ὁ κόσμος κωφός.
Ἦ ὕψιατε, σὺ τοῦ ἐλέους τὸ φῶς,
Ὅ βλέπων τὰ πάντα, βοήθει!
Τὴν θύρην τίς κρούει; Τίς εἶνε; Γυνή,
Γυνή, ἥτις πάσχοντα ἔντα πονεῖ.
— Ἦ! εἰσελθε, γύναι, καὶ ζῆθι.

Εἰσέρχεται. Ἄγγελος εἶνε σωτήρ,
Ἐλπίδος, θερμότητος, ἀρτοῦ δοτήρ,
Γυνή, τοῦ Χριστοῦ στρατιῶτις.
Ἦπάρχει προστάτης χηρῶν, ὀρφανῶν,
Ἦπάρχει Θεοῦ ὀφθαλμὸς ἀγρυπνῶν.
Ἐβλόγει αὐτόν, ἀνθρωπότης!

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΑΜΑΡΤΣΙΑΝΗΣ
Γραμματικὸς τῆ Βουλγαρίας

ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Μόνον αἱ ἀπολαύσεις τὰς ὁποίας ἐπιτρέπει ἡ συνείδησις γεμίζουν χαρὰν τὴν ψυχὴν μας· αἱ ἄλλαι τὴν μολύνουν καὶ τὴν γεμίζουν λύπην.

Ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς ὁμοίους μας εἶνε ἡ πηγὴ τῶν μεγαλητέρων κοινωνικῶν ἀρετῶν.

Δὲν ἐκπληροῦν τὸν προορισμὸν τῶν ὄσων ἀπλῶς δὲν κάμνουν κακὸν εἰς τὴν κοινωνίαν· τοῦτο τὸ κάμνουν καὶ οἱ νεκροὶ πρέπει νὰ κάμνουν καὶ τὸ καλὸν καὶ νὰ εἶνε ὠφέλιμοι

Ἡ ἀρετὴ τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀπλοῦν ἐξωτερικόν, ὁμοιάζει μὲ τὸν μαργαρίτην ὅστις κρύπτεται εἰς ἔστρακον.

Δυνάμεθα νὰ φανώμεν ἀνώτεροι ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι μᾶς ὑβρίζουν, ἂν τοὺς συγχωρῶμεν.

Ἄληθής ἦρωας εἶνε ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔχει περισσοτέραν γενναιότητα κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του.

Ὅστις δὲν τηρεῖ τὰς ὑποσχέσεις του δὲν ἐμπνέει πλέον ἐμπιστοσύνην.

Ἡ εὐγένεια ὁμοιάζει μὲ τὸ τρέχον νερὸν τὸ ὁποῖον καθιστᾶ λείας καὶ τὰς τραχυτέρας πέτρας.

Ἡ κλοπὴ εἶνε θυγάτηρ τῆς ὀκνηρίας καὶ μήτηρ τῆς καταισχύνης.

Εἶνε ζημία τὸ κέρδος τὸ ὁποῖον ἀποκτῶμεν μὲ ζημίαν τῆς ὑπολήψεώς μας.

Ὅστις πράττει χωρὶς νὰ σκέπτεται ὁμοιάζει μὲ ἀνθρώπον ὅστις ἐπιχειρεῖ τρεχάδιον χωρὶς νὰ κάμῃ προετοιμασίαν.

ΠΑΝΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐγενήθη τὴν 26 Μαΐου 1858. † τὴν 25 Κοιμῆριον 1886

Εἶνε πολὺ, πολὺ λυπημένη καὶ βαρυνθεῖσα ἡ ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ, ἀγαπητοὶ μικροὶ ἀναγνώσταί. Πενθεὶ σήμερον διὰ τὸν ΠΑΝΟΝ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΝ, τὸν γλυκὸν καὶ ἐγκάρδιον φίλον τῆς καὶ ἀγαπητῆς συνεργάτης, τοῦ ὁποῖου δημοσιεύει τὴν εἰκόνα, καὶ δὲν εὐρίσκει λέξεις νὰ ἐκφράσῃ τὸν πόνον τῆς καρδίας τῆς.

Ἀτενίσσατε τὴν γλυκεῖαν καὶ νοήμονα μορφήν του διὰ νὰ λάβητε μικρὰν ἰδέαν τῆς καρδίας του, τῶν αισθημάτων του, τῆς δικαιοσύνης του. Διότι ἡ συμπαθιστάτη ὄψις του ἀπετύπωνεν ὅλην τὴν ἀγγελικὴν του ἀγαθότητα, ὅλην τὴν διαχυτικὴν εὐκρίνειάν του, ὅλην τὴν ἔκτατον ἀγχίνειάν του. Ἀγχίνειαν καλλιεργηθεῖσαν διὰ σπουδῶν ἀκαταπόνητων καὶ μελέτης θετικῆς. Διότι ὁ Πάνος Γιαννόπουλος ὄχι μόνον ἐγκυκλιῶς σπουδᾶς ἔκαμε σπανίας, ἀλλὰ καὶ τὰς διδακτορικὰς του ἐξετάσεις ἐν τῇ νομικῇ σχολῇ μετ' ἐκτάκτου ἐπιτυχίας ὑπέστη κατὰ τὸ ἔτος 1881.

Φύσις προνομιούχος ἀφ' ἐνός, συγκεντρῶν ἀφ' ἑτέρου τὰ ἐπίκτιτα χαρίσματα, εἶχε κατακτήσῃ ἀμεριστον τὴν ἀγάπην πάντων ὄσων τὸν ἐπλησίασαν, ὅσοι ἔστω καὶ ἀπαξ συνωμίληταν μετ' αὐτοῦ. Ἐν τῇ

κοινωνίᾳ τῶν γραμμάτων ἦτο προσφιλέστατος καὶ δὲν ὑπῆρξε λόγιος, ἔ ὁποῖος δὲν ἐβόηθησεν ἀπὸ κάρδιας εὐκρινούς καὶ ψυχῆς βαρυλλοῦσης τὴν οὐτα μοιραίως καὶ τῶσον ἐνωρίς, σχεδὸν ἅμα τῇ χαρραυγῇ τῆς, σθεσθεῖσιν εὐγενῇ ὑπερῆν τοῦ μετριοφρονεστάτου συναδέλφου.

Ἀπωλόσαμεν φίλον ἀνεκτίμητον, ὃν κατεδίβασεν εἰς τὸν τάφον ἡ εὐγένεια τῆς ψυχῆς του. Διότι εἶχεν ἀδελφὴν ὁ Πάνος, ἣν ἠγάπα περιπαθῶς, ὠρλίαν καὶ εὐφροσύναν, μόλις δεκαεξαετη, ἀπόφοιτον τοῦ Ἀρσακείου. Καὶ ὅταν ἐκεῖνη ἐπέτρεξεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ἡ εὐπαθὴς τοῦ Πάνου καρδίκα ἐρραγίσθη καὶ ἀπεμονοῦτο μὲ τὸν πόνον του μέχρις οὗ συνετρίβη ὁ ὀργανισμὸς του καὶ κατεθραύσθη ἡ ἤδη σαλευσμένη ὑγεία του. Ἡ προνομιώδης πρὸς τὴν ἀδελφὴν του στοργὴ δὲν τὸν ἀφήκε νὰ ἐπιζῆσῃ! Τὸν ἐκάλεε εἰς τοὺς οὐρανοὺς παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς ἡ τρυφερὰ κόρη καὶ ὁ Πάνος ἔσπευσε ταχὺς πρὸς αὐτήν.

Μὲ δακρυὰ θλιερά καὶ ἀνθη μυροδόδα ραίνει ἡ ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ τὸν τάφον τοῦ πολυκλαύστου συνεργάτου τῆς καὶ ἀλησιμονήτου φίλου.

ΤΟ ΨΑΡΕΥΜΑ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ήτον ώραία ημέρα· ο ούρανός ητο καταγάλανος και η έξοχή καταπράσινος και ανθισμένη. Τὰ πουλιά έκειλάδουν γλυκά γλυκά επάνω εις τὰ κλαδιά και δλη η φύσις έχαιρετο

Τὰ παιδιά του Μπαρμπά-Νικόλα του μυλωνά δεν ήθελσαν να χάσουν αυτήν την τόσο ώραίαν ημέραν, αφ' ου μάλιστα ητο κυριακή και δεν είχαν μάθημα.

Λοιπόν ο Στρατής και ο Πετρής επήραν την πετονια των και επήγαν εις τὸ ποτάμι να ψαρεύσουν. Εύρηξαν μιαν θέσιν πολὺ ώραίαν, που είνε σαν νησάκι 'ς τὴ μέση του ποταμού. Ένας κορμός δένδρου χρησιμεύει ως γέφυρα, και από την όχθην περνούν εις τὸ νησάκι.

Ίδετε τί εύμορφά που είνε! εν ω αι πεταλούδαι πετοδν ζωνραι και παιδραι, τὰ δύο αδελφια ψαρεύουν με προσοχήν. Νά, ο Πετρής έπιασε ένα γαβιδ και θα τον βίψη 'ς τὸ καλαθάκι που είνε σιμά του· ο Στρατής είνε δλος προσοχήν, διότι τσιμπά! Μόνον όσοι εψαύρευταν ποτέ των ειςεύρουν ποίαν συγκίνησιν έχει μέσα η λέξις: τσιμπά!

Αλλά την στιγμην εκείνην εφάνη και η αδελφή των Αργυρώ με την μικράν των Σοφούλαν. Η Αργυρώ προσπαθεί να περάση την φοβεράν γέφυραν, και έχει τὰ χέρια της ανοικτὰ δια να μη χάση την ισορροπίαν· αλλ' η Σοφούλα δεν τολμά! και κλαίει.

Α! Σοφούλα, Σοφούλα, δεν πρέπει να είσαι φορητσιάρα! πρέπει να έχης τόλμην και απόφασιν, μικρούλα μου, διότι εις αυτόν τον κόσμον χωρίς τόλμην και απόφασιν θα είσαι δυστυχής. Είσαι μικρά ακόμη, αλλά τὰ προτερήματα από μικρός κανείς τα αποκτῆ.

Ο Στρατής ως καλός αδελφός που ητο, αφήκε χάμου την πετονια του ' επέρασε την αδελφούλα του· δεν φαίνεται εις την εικόνα, διότι ο Στρατής είνε μετριόφρων και δεν θέλει να το μανθάνη δλος ο κόσμος τὸ καλόν που κάμνει.

Εστέρευσαν τὰ δάκρυα της Σοφούλας: τὸ πρόσωπόν της μάλιστα έγινε γελαστόν όταν κοντά εις την φωτιάν, τὸ βράδυ είδε τηγανιτὰ τὰ ώραία ψαράκια που έπιασαν τα αδελφια της.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο «Κωστάκης έρωτῆ» την μάμμην του:
— Γιαγιά, εσὺ όταν κοιμῶσαι βλέπεις όνειρα;
— Γιατί 'ρωτῆς;... Βέβαια βλέπω.
— Βλέπεις! Πά! πὸς γίνεται αυτό; 'Εσὺ προχθές ελεγες ότι χωρίς γιολιά τίποτε δὲν βλέπεις, και ἐγὼ πολὺ καλά σε βλέπω κάθε βράδυ όταν πέσης να κοιμηθῆς, που τὰ βγάζεις.

Ἐστὴν ὁπὸ τοῦ Ἐκτόπου Ἀχιλλέως.

Η ΑΔΕΛΦΗ- «Αχ! αδελφέ μου, έσπασα τὴ λάμπα και θά με μαλώσω η μαμά ἂμα ελθῃ» σῶσέ με ὡπως εἴμπορεις-

Ο ΑΔΕΛΦΟΣ. Μόνον μιὰ λάμπα εἴπασαι;

Η ΑΔΕΛΦΗ. Ναι, μόνον μιὰ.

Ο ΑΔΕΛΦΟΣ. Κρίμα! ἂν εἴπαζες ὅλας τῆς λάμπας θά εἴμπορούσα τότε να σε σώσω, γιατί θά ελεγα πὸς σου ἤθεε τρέλλα.

Ἐστὴν ὁπὸ τῆς Κωνσταντίας.

Τί ὕπναρόυ που είνε αὐτὴ η Νίνα! την περσαμένην κυριακῆν ητο δένα η ὡρα κχι ἀκόμα δὲν εἶχαν εξυπνήσῃ.
— Τί κατάστασις είνε αὐτὴ, κόρη μου, τῇ ελεγει η μαμά της· σῆμα πλέον και 'ντρέπου λίγο, 'ντρέπου.
Και η Νίνα χασμωμένη ἀπαντῶ:
— Ἀφῆσέ με, μαμά, να κοιμηθῶ ἀκόμα, ἐγὼ εἴμπορῶ να 'ντρέπομαι και όταν κοιμῶμαι.

Ἐστὴν ὁπὸ τῆς Μινερῶλα Τραυλλά.

Ο ὕπνρτῆς δίδει εις τὸν μικρόν Τωτὸν μέλι τὸ ὄποϊον πολὺ τῶ ἀρίσκει.

— Η μητέρα του έρωτῆ αὐτὸν ἂμα εἶηθεν ο ὕπνρτῆς:

— Πὸς ονομάζεται τὸ ἔζων τὸ ὄποϊον μὲς εἶδει μέλι;

— Και ὁ Τωτὸς:

— Εἶνε ο Ἄντιόνς, ο ὕπνρτῆς μας, μαμά!

Ἐστὴν ὁπὸ τοῦ Πολυχρόνου Ὀδοσσίου.

ΤΟΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙΣ ΗΜΩΝ

Αἰγιότος την 31ην Δεκεμβρίου του 8ου έτους τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, και του 4ου τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ παρακαλοῦμεν τὸς κυρίους συνδρομητὰς ὡπως εὐαρεστηθῶσι να ἀνανεώσωσιν ἐγκαιρως την συνδρομην των δια τὸ επόμενον έτος 1887, ίνα μη επέλθῃ διακοπή τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀποστολῆς του φύλλου.

Τὸ ἀντίτιμὸν τῆς συνδρομῆς [Διὰ τοὺς εν Ἑλλάδι φρ. 5 και μετὰ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ φρ. 7,50· διὰ δὲ τοὺς εν τῷ Ἐξωτερικῷ χρυσῷ φρ. 6 και μετὰ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ χρυσῷ φρ. 9] ἀποστέλλεται διὰ συστημένης ἐπιστολῆς εἶτε ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ κ. Ν. Π. Παπαδόπουλον Ὑδρατον, ἢ πρὸς τὸ Βιβλιοπωλεῖον Καρόλου Βίλμπεργ.

Ἐκ του Ἐξωτερικοῦ εἰς δεκτὸν τὸ ἀντίτιμὸν και εις χαρτονομίσματα ἢ γραμματόσημα παντὸς κράτους.

Οἱ διὰ τῶν κ.κ. ἀνταποκρινόμενοι μας λυμβάνοντες τὸ φύλλον παρακαλοῦνται ἐπίσης να ἀνανεώσωσιν ἐγκαιρως την συνδρομην των παρ' αὐτοῖς, ίνα και οὗτοι δυνθῶσι να κόμωσιν ἐγκαιρως τῆς παραγγελίας των πρὸς ἡμᾶς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Δεν υπάρχει τίποτε εις τὸν κόσμο, φίλατέ μου Ἀρη, τὸ ὄποϊον να μην ἔχη τὸ τέλος του, ὅσον ώραϊόν και ἂν είνε· επομένως και ἡ ἌΝΘΡΩΠἌ ἔπρεπε να τελειώσῃ και αὐτή. Δὲν πρέπει όμως να ληθῆσι ἄσπον πολὺ διὰ τοῦτο, διότι ἐγὼ σις ετοιμάζω διὰ τὸ νέον έτος και ἄλλα πολλὰ διηγήματα, ἐπίσης εύμορρα και ἐπίσης πολὺ καλά.

Σὲ συγχωρῶ, αγαπητὴ μου Πικροδάφρη, ὅπου δὲν μου ἔγραψες τόσο καιρόν, σὲ συγχωρῶ ἄφου αἰτία ἦσαν τὰ πολλά σου μαθήματα. Μελέτην, μελέτην!

Λοιπόν ἀκούσατε ὅλα οἱ συνδρομηταί μου και αἱ συνδρομητριαί· ο Δίας ο Τελαμώνιος διὰ τὴν πρωτοχρονιάν σας χαρίζε: ως ὄφρων τὸ ἀλήθες του ὄνομα και σις λέγει ὅτι ονομάζεται Ἀλέξανδρος Πατερμαλῆς· ώραϊος ἀλήθεια μπουνταῖς. Σὲ εύχαριστῶ ' εγὼ, αγαπητέ μου πρώην Αἰά Τελαμώνιέ, διὰ τὰς εύχάς σου ἐπὶ τὸ νέον χρόνο και σε παρακαλῶ ' ἀποβίβης πᾶν ἔχνης ἀνηρησίας και ἂ μου γράψης τακτικά, διότι πολὺ, μα πάρα πολὺ μου ἀρέσουν αἱ ἐπιστολαί σου.

Ἀέγνωσα τὸν «Ὀνηρόν» σου, φίλε μου Κωνσταντίνε Δ. Γιόκα, και ὁμολογῶ διι πολὺ εύχαριστήην· δὲν μοῦ είνε όμως δυνατόν να τον δημοσιεύσω εις τὸ φύλλον μου, διότι ὅλοι πλέον γνωρίζουν διι μόνον εις τὸ Παιδικόν πνεῦμα και εις τὰς Πνευματικὰς ἀσκήσεις ἐπιθυμῶ να συνεργάζονται οἱ συνδρομηταί μου. Στείλέ μου και ἄλλα καλύτερα παιδικὰ πνεῦματα.

Όσα φύλλα δὲν ελαβες θά τα λάβης, φίλε μου, Δίκαιε Ἄριστείδη, μὴν ἀνυπομονῆς.

Σὲ συχαίρω, μικρά μου φίλη Μ. Θ. Τ. σὲ συχαίρω, ἀπὸ καρδίας διὰ τοὺς στίχους σου, οἱ ὅποιοι πολὺ μοῦ ἤρε-

σαν και σε προτρέπω να μην ἐγκατελίπης τὴν ποιήσιν ἢ ὅποια φαίνεται δι: σε ἀγαπῶ. Διόρθωσε όμως τὸν πρώτον στίχον, δὲν είνε καλά τονισμένος.

Ἐχάρην πολὺ διι ἐπέρασέ η ἀσθένειά σου, φίλε μου I. Γιαρ. και εύχομαι εις τὸ εἶῃς να μη ἀσθενήσῃς και πάλιν. Τὸ ποιημά σου, « Δὲν ἔχει Νοῦ » ἂν θέλῃς να σου εἴπω τὴν ἀλήθειαν, έχει τινὰ σφάλματα.

Πολὺ μοῦ ἀρέσει τὸ ψευδώνυμόν σου, Ἰωρικῆ Ἀστῆρ, και πολὺ σε εύχαριστῶ διὰ τὰς εύχάς σου ἐπὶ τῶ νέῳ χρόνῳ, τὰς ὁποίας σου ἀνταποδίδω ἀπὸ καρδίας.

Ω! αγαπητὴ μου Λευκόπεπλος Νόμνη τῶν Δασῶν, σου ἀρέσει τὸ φορηματίκι μου, τὸ τριανταφυλλί μου φορηματάκι; Τὸ παράσόνδ σου είνε κάπως δικαϊον, ἀλλά νομίζεις διι δὲν το αἰσθάνομαι κ' ἐγὼ; Και εις πολλοὺς ἀλλοῦς ἤρεσαν ἢ α θερμάστρα κ'.

Εἶνε δυνατόν να χαίρεται κανείς και να λυπῆται συγχρόνως; Ναι είνε. Ἐχάρην πολὺ διότι εις τοὺς τόσοσ φίλους μου προστέθηκε και σὺ, Πολυμήχανε Ὑδουσεῦ, διὰ τὸν ὁποῖον ἔμαθον διι εἶσαι καλὸν και ἀτιογάπητον παιδίον. Ἀλλ' ἐλυπήθην διὰ τὰς περιστασίας ὑπὸ τὰς ὁποίας ἔγινης· ἔγινης ἀνεὶ τῆς χαριτωμένης αδελφούλας σου ἢ ὅποια ἀπέθνηε! Ω! ἢ καίμην κόρη! ἔλειπες διὰ πάντα τὰ γλυκὰ μετῆκια και δὲν θά ἴδῃ πλέον τὸν ἥλιον, δὲν θά ἴδῃ πλέον τὸς ώραϊον, δὲν θά ἴδῃ τ' αγαπητὰ δντα κα ὅποια εἶχεν εις τὸν κόσμον τὴν μητέρα, τὸν πατέρα, τ' ἀδελφία της. Τὰ δροσερὸν ἄνθος τὸ ἔθερίσον ἀλύπητα τὸ δροσάνι του Χάρου! Ο Θεὸς εἰς παρηγορήσῃ τὴν καρδίαν των καλῶν σου γονέων, μικρὲ μου φίλε, και τὴν ἰδικὴν σου καρδίαν. Μὴν κλαίης· διότι οἱ θρηνοὶ δὲν ὠφελοῦν τοὺς νε-

κράτος, ὅσοι κοιμῶνται μέσθ εἰς τὰ ὑγρά μνήματα τοῦ κροταφείου. Ἐν μόνῳ τοῦ συνίσταί να τὴν ἀγαπᾷ, νὰ τὴν ἀγαπᾷ καὶ τώρα ἔτι ἀπέθανε, καὶ νὰ μὴ τὴν λησμονῆς. Διότι ἡ λήθη εἶνε δεύτερος θάνατος, καὶ μεταβάλλει τὰς καρδίας εἰς τάφους. Νὰ τὴν ἀγαπᾷ καὶ νὰ τὴν ἐνθυμῆται καὶ νὰ στολῆς με ἄνθη τὸν μικρὸν τῆς τάφου. «Τὰ ἄνθη,» λέγει ὁ κ. Α. Κουριθῆς εἰς τὰ *Παιδικὰ του Διηγήματα*, «τὰ ἄνθη ποῦ φυτεύομεν εἰς τοὺς τάφους ἀγαπητῶν καὶ πολυθρηνητῶν ὑπάρξεων, σκορπίζουν τριγύρω με τὴν εὐωδίαν τῶν τῆν ἐνθάσιν, μοσχοβολοῦν τὴν ἀνάμνησιν.»

Ὁ κ. Γ. Κ. Στρατήγης μετέφρασεν ἐπιτυχῶς καὶ ἐξέδωκεν εἰς τόμον κομψότατον τὸν ΦΑΥΣΤΩΝ τοῦ Γκαίτε. Πωλεῖται ἐν τῷ Βιβλιοπωλεῖω Βιλλμεργ ἀντὶ δρ. 5 καὶ ταχυδρομικῶς ἀντὶ δρ. 5,30.

Ἐρωτήσεις, πληροφῶριαι, ἀσπασμοί, προσήρσεις:
Ἡ *Λευκοπέπλος Νύμφη* τῶν *Δασῶν* προσφέρει τοὺς ἀσπασμοὺς τῆς εἰς τὴν *Ἑλληστίαν Ἀστεινήν*, τὴν *Ἀμφιτριτὴν* καὶ εἰς τὸ *Ρόδον* τὸ *Ἀμάραντον*, συγχίρει δὲ τὸν *Ἀρην* καὶ παρακαλεῖ τὴν *Ἀτρόμητον Μπουμπουλίναν* νὰ μὴ ἐπιμένῃ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθὲς τῆς ὀνομαστικῆς καὶ ἐπομῆναι εἰς τὴν *Ἑλλάδα*, τῆς ἐν Πειραιεὶ φίλας τῆς. — Ὁ *Βασιλεὺς τῆς Ἑρῆμου* ἀσπάζεται τὸν *Ἀραπάκον*, τὴν *Ἑλληρικὴν Σημαίαν* καὶ τὴν *Ἀτρόμητον Μπουμπουλίναν*. — Ἡ *Μικροδάφνη* προσφέρει τοὺς ἀσπα-

σμοὺς τῆς εἰς τὰ *Δύο Βουνά*, τὸ *Θαλασσοπόδι* καὶ τὴν *Λωρικὴν*, τῆς ὁποίας ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομα ἢ τοῦλάχιστον τὸ ἀρχικὸ στοιχεῖον τοῦ ὀνόματός τῆς, τὸ αὐτὸ δὲ ζητεῖ καὶ ἀπὸ τῆν *Λευκοπέπλον Νύμφην* τῶν *Δασῶν*, στέλλει δὲ τὰς προσήρσεις εἰς τὸν Ὀδυσσεῖα *Ἀνδροθέστον*, τὸν *Πολεμιστὴν* τοῦ 1821, τὸν ὁποῖον ἐρωτᾷ ἐὰν εἶνε συγγενὸς τῆς *Λωρικῆς*, καὶ παρακαλεῖ τὴν *Ἀμφιτριτὴν* νὰ τὴν εἰπῇ τὸ ἀληθὲς τῆς ὀνομαστικῆς. — Ὁ *Ὀκύπους Ἀχιλλεύς* στέλλει τὰς προσήρσεις του εἰς τὸν *Ἐρυθρὸν Ψιττακὸν* καὶ εἰς τὸ *Θαλασσοπόδι*, ἐπιθυμεῖ δὲ νὰ μάθῃ εἰ γίνεται ὁ *Παραγιώτης Ἰσποκράτους*, τὸν ὁποῖον ἔχει πολλὸν καιρὸν νὰ τὸν εἰπῇ. — Ἡ *Ροδοδάφνη* λέγει εἰς τὴν *Ἀγγαρίδα* ὅτι γνωρίζει τὸ ἀληθὲς τῆς ὀνομαστικῆς καὶ συγγενὸς τῆς λέγει ὅτι εἶνε ἀδελφὴ τοῦ *Ἀρεῶς* καὶ τὴν παρακαλεῖ νὰ εἰπῇ καὶ δι' αὐτὴν τὸ ἥμισυ τοῦλάχιστον τῆς φίλας, τὴν ὁποῖαν πρέπει διὰ τὸν ἀδελφὸν τῆς ἐπίση; στέλλει τοὺς ἀσπασμοὺς τῆς εἰς τὰ *Δύο Βουνά* καὶ τὴν λέγει ὅτι τὸ ψευδώνυμόν του ἔχει πολλὴν δικαίτητα μετὰ τὸ ἀληθὲς ὄνομά του· εἰς δὲ τὴν *Φλωρεντίαν Ἀρσένην* λέγει ὅτι πολὺ κολλᾷ τὴν γνωρίζει καὶ ἐπομῆναι εἰς τὴν πατριὸν νὰ ζητῇ νὰ τῆς εἰπῇ τὸ ὄνομα τῆς ἢ ἴδιαι ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τῆς *Λευκοπέπλον Νύμφης* τῶν *Δασῶν* ἢ τοῦλάχιστον τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνοματῆς τῆς ἐρωτᾷ δὲ τὴν *Μικροδάφνην Τραλαλά* ἂν τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ ὀνοματῆς τῆς εἶνε Μ.Κ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

120. Συλλαβογράφος.

Γράμμα εἶνε τὸ πρῶτόν μου, ἄγνω τὸ δεύτερόν μου
Καὶ μέρος τοῦ προσώπου σου εἶνε τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλη ἀπὸ τοῦ Ἀττικῶ Ὀριζοντος

121. Συλλαβογράφος.

Ὅλη ἡ γῆ σκεπάζεται ἀπὸ τὸν ἐκυστόν μου,
Τὸ πρῶτόν μου ἔχει οὐρανὸν καὶ ὄχι τὸ σύνολόν μου

Ἐστάλη ἀπὸ τῆς Μικροῦλας Τραλαλά.

122. Ἀναγραμματισμός.

Ἀπὸ κράτος τῆς Ἀσίας
Γίνου' ὄρος τῆς Ἰδίας,
Ἄν ἡ κεφαλὴ μ' ἀλλάξῃ
Καὶ ὁ τόνος μου πετάξῃ.

Ἐστάλη ἀπὸ τοῦ Ὀκύπου Ἀχιλλεύς.

123. Λεξιγράφος.

Μὲ πατεῖς μὲν ὅπως εἶμαι.
Ἄν τὴν κεφαλὴν μου βγάλῃς,
Εἰς τὸ πρόσωπόν σου κερμαί.
Καὶ ποσὶς μὴ ἀμφιβάλλῃς.

Ἐστάλη ἀπὸ τοῦ Πτερυγίου

124. Αἰνίγμα.

Βγάξτε ἀλεύρι τ' ἀρσενικόν
Καὶ εἶνε νῆσος τὸ θηλυκόν,
Τ' οὐδέτερον μου ὀνομαστικόν
Πολὺ ὄρατόν, πολὺ γλυκόν.

Ἐστάλη ἀπὸ τῆς Σανθάλου

125. Αἰνίγμα.

Κάθ' ἕκαπέντε πάντα σε προσμῖνω
Καὶ μικρὸς μὲν εἶμαι, μέγας δὲ θὰ γένω

Ἐστάλη ἀπὸ τοῦ Σουδομητικῶ

126. Ἐρωτήσεις.

Κατὰ ποῖον μῆνα οἱ ἄνθρωποι τρώγουσιν σχετικῶς ὀλιγότερον;

Ἐστάλη ἀπὸ τοῦ Ἡρώος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.

ΛΥΣΕΙΣ

113. Ταξίδι (Τ, ταῖδι). — 114. Βοῦς, Οὐς. — 115. Σκύρος, Κύρος. — 116. Αὐχὴν, Χέν. — 117. Θέρας, Θεός. — 118. Θήρη. — 119. Ὄχι, Ὀχη (πόλις τῆς Ἀμερικῆς).

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

Ἀμφιτριτὴ. — Ἀραπάκας. — Ἀρη. — Ἀτρόμητος Εὐζωνος. — Ἀτρόμητος Μπουμπουλίν. — Βαβυλωνία Ἡγεμονίας. — Βασιλεὺς τῆς Ἑρῆμου. — Γενναῖος Πολεμιστῆς. — Ἑλληνικὴ Σημαία. — Ἐνδοξος Περιλάης. — Ἡρώας τῆς Καλοματάκας. — Ἡρώς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. — Θαλασσοπόδι. — Λαδύρινθος τῆς Κρήνης. — Λευκοπέπλος Νύμφη τῶν Δασῶν. — Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών. — Μικροῦλα Τραλαλά. — Μονὴ τοῦ Ἀραβίου. — Σανθάλου. — Παληκάρης τῆς Φακῆς. — Γ. Πανᾶς. — Βασιλικὴ Παπαγεωργακοπούλου. — Ρόδον τὸ Ἀμάραντον. — Νίκας Γ. Σαχίνης. — Συλλέκτης. — Ἐρ. Ἀθ. Τσιπόγλου. — Τσιτσικὸς Γελασιῆ. — Χαττιμῆν. — Ὀκύπους Ἀχιλλεύς.